

dövastidning^{1:2019}

**Albert Boklund studerar
till skidinstruktör i Åre**

DET HÄR HÄNDER UNDER 2019

Kvinnor med lastbilskörkort

Bara med T-Meeting!

Bara med T-Meeting: alltid topp-funktion!
Full nåbarhet - det ringer alltid oavsett om appen är igång eller inte.

Du kan använda "Stör ej" = välj när du är nåbar. Appen vaknar automatiskt när du planerat det.

Slipp batteriångest Nu drar T-Meetingappen endast batteritid när du samtalat.

- Detta är en ovärderlig funktion! Jag har efterfrågat detta i många år!

- Nu kan vi alltid nå varandra! Bildtelefonen användbar på riktigt!

Vill du veta mer om T-Meetingfamiljen, kontakta ditt landsting eller bjud in oss till din förening! Du kan också se exempel på vår Facebook-sida. Följ oss där så får du alltid senaste nytt!

TM - Bildtelefoni

Sveriges enklaste och populäraste helhetslöning för bildtelefoni/totalkonversation. Högsta bildkvalitet och bra möjlighet för anpassningar.

Välj mellan läsplatta, mobiltelefon eller dator.

TERA - Textade telefonsamtal

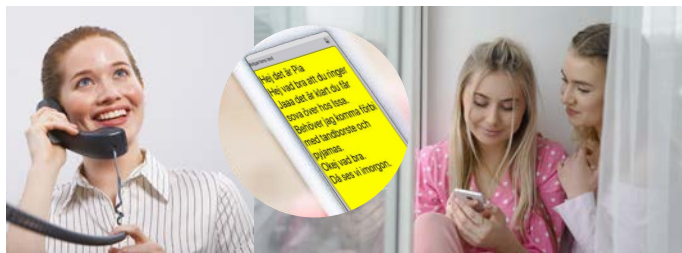
Inbyggd automatisk tolk och talsyntes som gör att döva och hörselskadade kan ringa vanliga telefonsamtal. Du får vanligt telefonnummer och mottagaren använder sin vanliga telefon. Bildtelefoni finns självklart kvar.

NYHET: Nu kan du behålla din SIP-adress vid byte från TM till TERA!

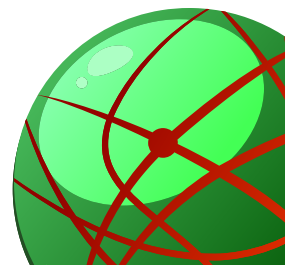
Hur skaffar jag T-Meeting?

Du behöver T-Meeting om du vill vara tillgänglig och behöver senaste tekniken. Det kan också vara för att din gamla bildtelefon / texttelefon inte fungerar längre, dina behov har förändrats eller för att du behöver bästa bild, hög kvalitet och bra support.

T-Meeting är hjälpmedel. Landstingen är skyldiga erbjuda de hjälpmedel som du behöver i vardagen. Hur det sker och vilka regler som finns beror på var du bor. Behöver du T-Meeting i arbetet? Kontakta Försäkringskassan eller Arbetsförmedlingen för ansökan.

T-MEETING
Vi gör det möjligt!

Välkommen till 2019 års första nummer

Tänk dig att gå på en släktmiddag och vara utan tolk? Så var det för Måns Hemgren. Hans tolkverksamhet var tvungen att prioritera bland sina tolkbeställningar de sista månaderna förra året. Han var inte ensam om att inte få någon brobyggare. Även andra tolkanvändare drabbades.

Om detta kan vi berätta på **sidan 5**.

Tänk dig att ha en sämre syn på äldre dar och vänta länge på att få göra en ögonoperation? Att vara döv räcker inte alltid för att få förtur till en ögonoperation. Lennart Sundström har fått erfara det. Läs mer på **sidan 6**.

Tänk dig att en dag plötsligt falla ihop och allt bara snurrar omkring dig. Detta efter att ha hållit ett högt tempo hela tiden och befunnit sig i ekorrhjulet. Läs Sarah Remgrens personliga krönika på **sidan 26** om vändpunkten i livet. Hennes historia ger oss alla en tankeställare.

Det här numret är det första för i år. Vi strävar som alltid efter att ge er en mix av innehåll. Till exempel har vi i det här numret träffat Albert Boklund som studerar till skidlärare i Åre. Andra möten som vi haft är med systrarna Marta Persson Forsman och Stina Persson, döva kvinnor som tagit lastbilskörkort, och med Teresia Lindberg som jobbar som massör i Gävle.

Det innehåll som DT har är till stor del tack vare läsartips. Era tips är värdefulla. Vår redaktion ligger i Stockholm. Här bor drygt en fjärdedel av landets döva. Samtidigt kan vi inte alltid veta vad som händer i landet. DT är och ska vara hela Sveriges tidning. Fortsätt gärna med att tipsa oss om vad som händer hos er. Våra kontaktuppgifter ser ni här nedan.

Trevlig läsning! På återseende i nästa nummer som är ute i april.

NICLAS MARTINSSON
REDAKTÖR & ANSVARIG UTGIVARE

innehåll

I korthet	4
Många blev utan tolk 2018	5
Äldre får vänta på ögonoperation	6
Johanna Mesch nybliven professor	7
Unga på arbetsmarknaden	8
Talangfull massör	9
Sportprogram på teckenspråk	10
Utökad arbetslivstolkning	11
DT besöker Härnösand	12
Döva kvinnor kör lastbil	14
Albert vill bli skidlärare	16
Här är ditt 2019	18
Förbundsnytt	20
Unga dövas zon	22
Seniornytt	24
Insändare	25
Sarah Remgrens krönika	26

TIDSKRIFT FRÅN SVERIGES DÖVAS RIKSFÖRBUND

Nr 1/2019

Fredrik Schreiber gav ut det första numret av DT i Lund den 6 juni 1891 med skräddaren Ola Zommarin som förläggare.

Manusstopp:	Utgivning:
Nr 2: 5/4	25/4
Nr 3: 17/5	7/6
Nr 4: 16/8	5/9
Nr 5: 4/10	24/10
Nr 6: 22/11	12/12

REDAKTION:
Dövas Tidning
Rissneleden 138, 6 tr.
174 57 Sundbyberg
redaktionen@dovastidning.se

Redaktör och ansvarig utgivare:
Niclas Martinsson
073-833 30 60 (sms)
niclas.martinsson@dovastidning.se
Layout: Niclas Martinsson & Linda Stål
Korrektur: Helena Fremnell
Omslagsbild: Niclas Martinsson
Form: Formligen.se

**PRENUMERATION/
UTEBLIVEN TIDNING:**
Kontakta
prenumeration@dovastidning.se
Prenumerationspris: 300 kr/år

Facebook: facebook.com/dovastidning
Twitter: @dovastidning

ANNONSER:
Kontakta
annons@dovastidning.se
070-241 53 75 eller 073-056 21 69

Vid föreningsannonsering,
kontakta redaktionen.

Upplaga: 5000 ex
Tryck: Februari 2019
Carlshamn Tryck & Media ab
ISSN 1402-1978

dovastidning.se

FOTO: VISIT DALARNA

Leksandsbron.

Leksand vill ta efter Örebro och satsa på språk & tillgänglighet

● Leksands kommun har inlett ett projekt i vilket Västanviks folkhögskola har en del. Daniel Littorin har anställts som projektledare. Projektet går bl.a. ut på att undersöka hur döva medborgare ska kunna ha närmare kontakt med Leksands kommun. Den främsta målgruppen är nyanlända döva som skolan har (haft) bland sina deltagare men alla döva oavsett bakgrund kommer att påverkas av projektet, uppger Daniel Littorin. Han berättar att Leksand är inspirerat av Örebro kommun och dess arbete med språk och tillgänglighet. "Örebro kommun är nummer ett i Sverige och vi vill bli den första som följer efter Örebro", skriver han i en skriftlig kommentar.

Tolkutbildning för döva på gång

● SDR har via sitt tidigare projekt Utbildning för döva tolkar och översättare arbetat för att en utbildning för döva som vill bli tolk ska finnas även efter projektets slut. Nu har Västanviks folkhögskola fått medel av Myndigheten för yrkeshögskolan att anordna en ettårig tolkutbildning för döva som redan har en viss tolkerfarenhet med start i höst. SDR:s ordförande, Åsa Henningsson, gläds åt att det nu finns tolkutbildningar för döva och hörande i Sverige. "Det ger större trygghet och borgar för ökad tolk kvalitet då både döva och hörande tolkavändare kan få sitt förstaspråk tolkat av en tolk som har samma förstaspråk", säger hon.

ARKIVFOTO: SDR

Kruthmedaljören Sten Ulfspärre har gått ur tiden, 87 år gammal

● Sten Ulfspärre avled i december ifjol. Han var en stor profil i den svenska dövrörelsen. Vid SDRs kongress 2005 fick han Kruthmedaljen nummer 18 för sina insatser. Delar ur motiv-erigen löd: "På 1970-talet drev Sten tillsammans med Inger Ahlgren två teckenspråksprojekt på universitetet med döva barn och deras döva och hörande föräldrar. Han var också med och drev på att riksdagen beslöt erkänna teckenspråket som dövas första språk år 1981. //...// Sten Ulfspärre har betytt mycket för föräldrar med döva barn och inte minst för döva barns språkutveckling." Han var även engagerad i den svenska dövidrottsrörelsen.

Åsa – hörselskadad minister

● I januari i år fick Sverige en hörselskadad minister. Hon heter Åsa Lindhagen, är jämställdhetsminister och kommer från Miljöpartiet. Tidigare var hon socialborgarråd i Stockholms stad och blev riksdagsledamot efter valet. Hon använder hörapparater till vardags. Till HRF:s tidning, Auris, har hon sagt om sina erfarenheter som hörselskadad: "Kanske har jag en bättre förståelse för att människor är olika och har helt olika behov". I sin nya roll kommer hon bland annat att ha ansvar för frågor som rör diskriminering och att arbeta mot segregation. Hela intervjun med henne i Auris finns att läsa på HRF:s hemsida, hrf.se.

FOTO: SVT

Rapport, Kulturnyheter och Sportnytt tolkas varje vardag

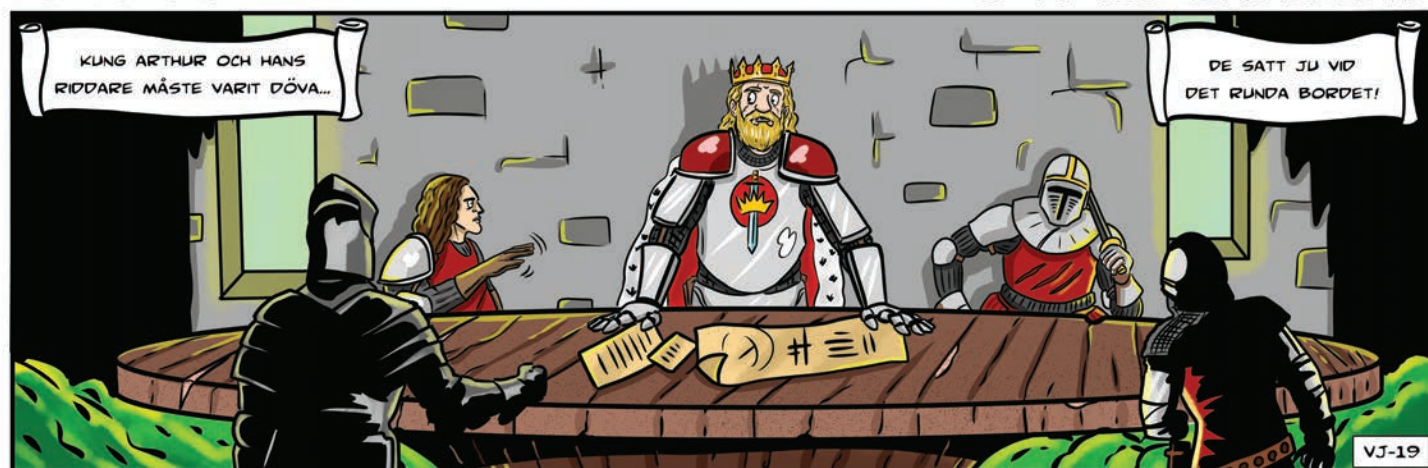
● SVT har nu sedan smygstarten i december 2018 varit igång med teckenspråkstolkningen av Rapport, Kulturnyheter och Sportnytt klockan 18.00-18.30 i SVT Play varje vardag. Några har via DT frågat sig varför SVT inte kan tolka Rapport klockan 19.30. Anna Zettersten, avdelningschef för språk och tillgänglighet vid SVT, svarar att 18.00-18.30 bjuder på en mix av nyheter i högre utsträckning än 19.30. De fem tolkar som anställts för satsningen på tolkade nyheter är följande: Robert Ingvarsson, Madeleine Råå (bakre rad i fotot ovan), Stina Rosenblom, Pernilla Califf och Elise von Weisz (främre rad). Vikarier anlitas vid behov.

4 091

Så många medlemmar hade Sveriges Dövas Riksförbund vid årsskiftet 2018/19. Det är något färre än 2017/18. De tre största dövföreningarna ligger i Stockholm (1 131 medlemmar), Örebro (490) och Göteborg (400). De tre minsta ligger i Katrineholm (9), Västmanland (13), och Gotland & Lidköping som delar tredjeplatsen (15).

DÖVHETEN

© VIKTOR JÄDERLUND

Tolkar uteblev för Måns och andra i slutet av 2018

I Sveriges två största storstadsregioner, Stockholm och Västra Götaland, fick många döva ingen tolk i slutet av 2018. Bristen på pengar var anledningen. En av de som drabbades var Måns Hemgren från Göteborg. Han fick ingen tolk till sin släkttäff. Helt oacceptabelt, anser SDR som kräver en jämn tolktillgång över hela året.

Under hösten såg Tolkverksamheten i Västra Götalandsregionen att ett underskott var att vänta om de skulle fortsätta som vanligt. Anledningarna var flera, enligt verksamhetschefen Anne Granath. En av dem var att antalet beställningar hade ökat.

Trots att Tolkverksamheten hade fått extra pengar av förvaltningen under året, var de tvungna att se över hur de använde sina resurser. Tolkuppsdrag med lägst prioritet (fritidstolkning) var svårare att genomföra under de tre sista månaderna ifjol.

En av de drabbade tolkanvändarna var Måns Hemgren, bosatt i Göteborg. Han fick inte tolk till julbordet med släkten i december förra året. Detta trots att han var ute i god tid.

– Det var jävligt tråkigt att inte få tolk. Jag fick istället sitta med min mobil den största delen av tiden, berättar han.

Alla i hans närmaste familj kan teckna flytande, särskilt lillebrodern. Måns ville dock inte att de skulle behöva tolka åt honom under släktemiddagen utan kunna fokusera på att prata med andra.

– Sedan känner jag inte flera av mina släktingar så bra. Jag hade sett fram emot att ha tolk, prata med dem och bilda mig en uppfattning om hur de pratar. Alternativet var att betala för en tolk privat, men det ville jag inte, säger Måns Hemgren.

Anne Granath säger att det alltid är tråkigt när tolkanvändare blir utan tolk. Förra året var tolkbristen 6 procent, men nästan 10-11 procent de tre sista månaderna. Målet är att klara fler uppsdrag i år med hjälp av nya arbetssätt, som t.ex. att erbjuda videomöten.

Västra Götalands Dövas Länsförbund med flera har markerat missnöje med ökad tolkbrist i ett öppet brev till regionfullmäktige.

Tolksituationen i Stockholms län väckte uppmärksamhet i media i slutet av 2018. Tolkcentralen i huvudstadsområdet var tvungen att prioritera betydligt hårdare av ekonomiska skäl. Antalet tolkbeställningar hade ökat mycket jämfört med 2017.

I december var tolkbristen ovanligt hög: 13 procent jämfört med lite under 5 procent för hela året 2018.

Åsa Ulemark, hennes sambo och deras två döva barn hör till de tolkanvändare som fått erfara hur Tolkcentralen i Stockholms län varit tvungen att skära ner på tolkuppsdragen.

Exempelvis har ett av barnen inte fått tolk till sin fotbollsträning 8 av 10 gånger under hela höstterminen. Alla de åtta uteblivna

Mobilen blev Måns sällskap på julbordet med släkten. Fotot är arrangerat.

tolkuppsdragen är anmälda till Patientnämnden.

– Så klart blev vi föräldrar mycket besvikna på att tolkcentralen inte har kunnat leverera en tjänst som i våra barns liv är av stor betydelse för att kunna vara delaktiga i majoritetssamhället, säger Åsa Ulemark.

Hon uppmanar alla att alltid beställa tolk när de behöver det och att om tolk inte kommer så ska de anmäla till Patientnämnden.

– Detta för att synliggöra behovet av teckenspråkstolkar!

I media sade regionrådet Ella Bohlin att Tolkcentralen i Stockholm inte hade begärt extra medel i slutet av 2018. Förvaltningschefen Ulla Bäckekehl uppgav samma sak för Stockholms Dövas Förening (SDF).

Marianne Risberg, verksamhetschef för Tolkcentralen i Stockholm, säger att de i ett brev har informerat hälso- och sjukvårdsförvaltningen om sin ekonomiska situation. DT har sett brevet. Sedan är det upp till förvaltningen att besluta om extra medel, Tolkcentralen kan inte ansöka om extra medel, enligt henne.

Ulla Bäckekehl bekräftar för DT att informationen nått förvaltningen men att Tolkcentralen inte begärt en förhandling om extra medel, vilket de hade kunnat göra.

SDF ställer sig tillsammans med Stockholms Dövas Ungdomsråd starkt kritiska till den påtagligt ökade tolkbristen.

Marianne Risberg beklagar att många blivit utan tolk, det beror inte bara på ekonomi utan också på tolktillgång. Tolkcentralen ska i år förbättra sitt budget- och planeringsarbete så att de kan följa kostnadsutvecklingen närmare, och ha en dialog med förvaltningen.

SDR:s generalsekreterare, Isabella Hagnell, kommenterar tolksituationen som uppstått i slutet av 2018:

– Det är helt oacceptabelt. Tillgången till tolktjänst ska vara jämn över hela året, inte bara i Stockholms län och Västra Götaland utan också i hela Sverige.

TEXT: NICLAS MARTINSSON FOTO: PRIVAT

Lennart har väntat länge på ögonoperation

Lennart Sundström har gråstarr. Eftersom han är döv, är det en jobbig omställning att plötsligt ha svårt att prata med familj och vänner eller inte kunna köra bil. I nästan ett år har Lennart väntat på vård för sin gråstarr på grund av långa köer. Sveriges Dövas Pensionärsförbund arbetar för att alla landsting ska ge äldre döva förtur till ögonoperation.

Vid sin stämma år 2017 behandlade Sveriges Dövas Pensionärsförbund en motion från Örebro Dövas Pensionärsförening om förtur till ögonvård för döva eller hörselskadade personer. SDP startade då en kartläggning där de skickade ut brev till samtliga landsting i Sverige med frågan om de ger en döv eller hörselskadad person förtur till läkarundersökning vid ögonsjukdom. Anledningen till att motionen lades fram och gick igenom är att en ögonsjukdom kan påverka kommunikationen hos en person som använder teckenspråk. I sin tur kan det leda till isolering och nedstämdhet.

– Vi är därför angelägna om att dessa personer ska få förtur till läkare, säger Kerstin Kjellberg, ordförande för SDP.

Hon berättar att i dagsläget har inte alla landsting svarat, men redan nu vet man att Region Skåne och Dalarna lämnar förtur. De flesta landsting som svarat skriver att de gör en medicinsk bedömning, vilket betyder att de tar hänsyn till andra omständigheter som kan påverkas av ögonsjukdomen.

– Jag hoppas att det inkluderar kommunikation på teckenspråk, tillägger Kerstin.

Hon vittnar om att en del medlemmar i SDP klagat på långa väntetider. En av dem är Lennart Sundström, Örebro. Han har väntat på en ögonoperation för sin gråstarr sedan mars 2018.

– Gråstarr är den vanligaste sjukdomen följd av åldersförändringar i gula fläcken. Utöver dessa finns också grönstarr

samt förhöjt tryck i ögonen, berättar Kerstin.

I mitten på januari 2019 fick Lennart äntligen besked om att en operation är inbokad.

Det hela började med en vanlig rutinkontroll hos en optiker där Lennart möttes av beskedet att han borde uppsöka läkare. Optikern remitterade honom till en ögonläkare varpå tre månader gick innan remissen nådde fram. Ytterligare tre månader gick och i juni skickade Lennart ett mejl där han irriterat frågade när han skulle få en läkartid. I mitten på augusti fick han till slut träffa en läkare och genomgå en läkarundersökning som visade att han hade gråstarr.

Från augusti fram till januari har Lennart sedan väntat på att få en operationstid och beskedet kom när hans barnbarn hjälpte honom att ringa frenetiskt i tre dagar för att få besked. Det är en desperat Lennart som nu ser fram emot sin efterlängtnade operation. Att som döv leva med gråstarr är en stor omställning.

– Jag ser suddigt och när det är mörkt ser jag nästan ingenting. Jag har inte kunnat köra bil på ett år nu, berättar Lennart.

Pensionärsföreningens aktiviteter ligger Lennart och hans fru Maggie varmt om hjärtat och Lennart försöker komma ut och träffa folk trots att det är svårt nu när han ser sämre. Lennarts fru Maggie berättar att han ibland valt att stanna hemma istället för att han inte orkar. Synen har blivit något sämre under denna långa väntetid och Lennart vågar inte tänka på hur det kan bli framöver om ingen operation görs. Lennart och Maggie berättar att det inte bara är den sociala samvaron ute som påverkas, även deras relation hemma påverkas.

– När jag inte ser vad Maggie säger blir vi båda irriterade på varandra, säger Lennart och småler.

– Och eftersom Lennart inte kan köra och jag bara kan köra när det är ljus ute så blir vi hemma mer än förut, säger Maggie och skakar på huvudet.

TEXT & FOTO: MARIA NORBERG

4

frågor till:

Johanna Mesch
professor i teckenspråk

Grattis till din nya tjänst som professor i teckenspråk vid Stockholms universitet! Hur känns det att du är Sveriges och Nordens första döva professor?

– Jag blev överraskad över den enorma responsen på nyheten om att jag blivit befordrad till professor. Folk från alla möjliga håll – från personer med dövblindhet i Sverige och internationella döva profiler till dem utanför dövsamhället – har gratulerat mig. Jag har tappat räkningen men jag tror att jag har fått över 8 000 gratulationer. Jag förstår att det betyder mycket för döva att det nu finns en döv professor i Norden. Om vi ser ute i Europa så finns det bara en till döv professor (tysken Christian Rathmann).

Hur kommer det sig att du ville bli befordrad till professor?

– Flera har sagt till mig att jag med min breda yrkeserfarenhet borde bli professor. Jag har arbetat både i och utanför den akademiska världen. 2012 blev jag docent, samma år som Brita Bergman (professor emerita i teckenspråk) gick i pension. Då var det inte rätt tid att som nybliven docent ansöka om befordran till professor och efterträda henne. För att kunna bli utnämnd till professor måste man ha uppfyllt en rad höga krav. Man måste exempelvis ha bidragit med vetenskapliga publikationer som blivit granskade av internationella experter och handlett doktorander. Sedan är jag också nyfiken av mig, vill ständigt utvecklas och ge mig ut på obeprövad mark.

När jag växte upp i Finland, hade jag inte någon förebild i landet. Ett roligt minne var när dövmedvetande-rörelsen var på stark frammarsch i Finland på 1980-talet. Jag deltog i en kurs. Då var jag drygt 21–22 år gammal. Jag skrev på gröna tavlan med en vit krita: "Kan döva bli professorer?" Alla deltagare, som

var döva, sa nej. Jag svarade "Men det finns ju döva professorer i USA". När jag tänker tillbaka på det så kan jag konstatera att det blev mitt öde. Jag sporras av att visa att det finns döva professorer, som dessutom är kvinnor. De flesta professorer är ju män. Vi kan även diskutera tecknet för professor*. Är det motiverat ur genusaspekt? I dag har jag fyra förebilder och alla är kvinnor.

Hur vill du utveckla teckenspråksforskningen vid Stockholms universitet?

– Nyvunna forskningsresultat, både våra egna forskares och andras, ska fortsätta att presenteras och tillämpas i undervisningen och spridas till andra. Så det går i omlopp. Sedan ser jag gärna att vi utvecklar vårt samarbete med andra ämnesområden vid Institutionen för lingvistik på Stockholms universitet och universitet i andra länder.

Slutligen, hur ser du på det svenska teckenspråkets ställning i dag?

– Å ena sidan har teckenspråket en väldigt stark ställning juridiskt sett. Å andra sidan kan vi se att teckenspråkets ställning försvagas i och med att vissa föräldrar väljer bort teckenspråk för sina döva barn och att en del barn inte får teckenspråk i skolan. Jag har också förstått att det har en stor betydelse att det nu finns en döv professor här i Sverige. Samhället behöver det och jag tror att det har en positiv inverkan på det svenska teckenspråkets ställning.

TEXT & FOTO: NICLAS MARTINSSON

**Tecknet föreställer en professor som har långt, tvådelat skägg*

“Den offentliga sektorn måste ta ett större ansvar för unga på arbetsmarknaden”

Dövblind Ungdom, Sveriges Dövas Ungdomsförbund och Unga Hörselskadade har tillsammans drivit ett treårigt arbetsmarknadsprojekt, Vi ska med, fram till december förra året. De anser att staten och den offentliga sektorn måste skärpa sig och bli bättre på allt från att anställa personer ur deras målgrupper till att förenkla vägen till arbetshjälpmedel, som i dag är rena djungeln.

Arbetsmarknadsprojektet Vi ska med har lanserat en slutrapport, 100% anställningsbar, som sammanfattar projektet, och hållit ett avslutningsseminarium på Historiska museet i Stockholm i december. DT var där.

– Det vi har gjort är kanske en droppe i havet, men ändå betydelsefullt för våra målgrupper, säger Mia Modig, projektledare, under seminariet.

Projektet har bland annat tagit fram material som visar hur unga döva, hörselskadade och ungdomar med dövblindhet har det på arbetsmarknaden, ger en översiktlig bild av vad forskningen säger om deras ställning på arbetsmarknaden, och vad projektet anser att samhället borde göra.

Projektet kan konstatera att alltför många strukturella problem fortfarande kvarstår för deras målgrupper.

Ett känt exempel är arbetslivstolkning. Fortfarande är det så att i vissa landsting och regioner måste arbetsgivaren stå för tolkkostnaden när en anställd behöver tolk för att kunna utföra jobbet.

Ett annat exempel är, också det välbekant, attitydproblem hos potentiella arbetsgivare. De ryggas sig för att anställa personer ur målgrupperna då de är rädda för att det ska stå dem dyrt, eller/ och av okunskap.

Vidare skriver en del arbetsgivare i sina annonser att den som söker jobbet ska kunna uttrycka sig väl i tal och skrift. Vi ska med-projektet gillar paraplyorganisationen Lika Unikas formuleringsförslag: istället för krav på tal och skrift kan arbetsgivaren omformulera till krav på god kommunikationsförmåga i sin jobbbanners. Det handlar ju om att kunna kommunicera, oavsett hur mycket en jobbsökande kan höra, känna eller/och se.

Ett annat problem är vägen till arbetshjälpmedel. HRF:s ordförande, Mattias Lundekvam, deltog i Vi ska med:s avslutningsseminarium. Han sa att det var som djungeln när det gällde arbetshjälpmedel. Olika aktörer har ansvar för det.

I dag är systemet sådant att Arbetsförmedlingen är den som har ansvar för arbetshjälpmedel åt nyanställda och anställda med lönebidrag, Försäkringskassan för den som jobbat mer än i ett år och inte har lönebidrag och slutligen arbetsgivaren som har skyldighet att tillgänglighetsanpassa arbetsplatsen i viss mån.

Vidare har landstinget ansvar för hjälpmedel i hemmet. Detta trots att hjälpmedel ofta är portabla och kan användas i både hemmet och jobbet.

Vi ska med visar också i sin slutrapport att över 70 procent av de unga personer som svarat på deras enkätundersökning anser att skolan inte har gett dem bra information om arbetsmarknaden innan de tar studenten och om möjligheter till fortsatt utbildning.

32 procent av de svarande visste inte vad de skulle göra om de blev diskriminerade i arbetslivet. Vidare visste 80% vad facket var till för men önskade att facket utgav tillgängligare information.

Det är några exempel ur enkätundersökningen som 200 personer ur målgrupperna deltagit i.

Projektet som gjort en sammanfattning av vad olika forskningsstudier visar om målgrupperna på arbetsmarknaden anser att det behövs mer forskning, då framförallt med koppling till audism. Bättre statistikmätning behövs också, anser projektet. En av anledningarna till dagens bristfälliga statistik är att personer ur målgrupperna ofta missar att svara på diverse enkätundersökningar, t.ex. från SCB, eftersom de är otillgängliga.

Projektet tycker också att den offentliga sektorn måste bli bättre på att vara ett föredöme och rekrytera personer ur målgrupperna till sina arbetsplatser eller delegationer. Detta för att få till en bredare representation.

Mia Modig tar som exempel under avslutningsseminariet att några länder har en obligatorisk kvotering av anställda med funktionsnedsättning i den offentliga sektorn. Hon menar inte att förespråka kvotering, men frågar sig: vilka konkreta verktyg finns för den svenska offentliga sektorn att ta till när vi vill uppmana dem att rekrytera fler personer ur målgrupperna?

Vidare anser projektet att facket måste bli bättre på att tillgängliggöra sin information. LO, som projektet hittills varit i kontakt med, har visat positivt intresse för att göra något åt det för sina fackförbund.

Nu är projektet avslutat. Men deras Facebook-sida Lediga jobb för döva, hörselskadade och dövblinda kommer att finnas kvar och administreras av ungdomsförbunden.

Lästips:

Projektet har också tagit fram en tillgänglighetsguide med råd och tips om hur arbetsplatser kan göras tillgängliga för döva, hörselskadade och personer med dövblindhet. Den finns att läsa på hemsidan viskamed.se. Arbetsförmedlingen planerar att ta över den och bearbeta den.

På Vi ska med:s sajt finns även övrigt material om hur man kan skriva cv, söka jobb, löneförhandla, vad Arbetsförmedlingen kan hjälpa till med, och mycket annat.

TEXT: NICLAS MARTINSSON

Teresia Lindbergs chef Mats Hult:

– Teresia är lika självklar som massageolja

Teresia Lindberg, som har dövblindhet, jobbar som massör i Gävle. För DT berättar hon och hennes chef om hur det fungerar på arbetsplatsen.

– Den största fördelen med det här yrket är att jag inte märker att jag har någon funktionsnedsättning, säger Teresia Lindberg leende.

Teresia Lindberg har precis haft sin sista kund för dagen när DT besöker Gävle Massagecenter. Hon erbjuder klassisk massage sedan ett år tillbaka och tillhör målgrupperna för projektet Vi ska med.

Hon är 27 år gammal och har dövblindhet. 2012 skulle hon kunnat få en inträdesbiljett till arbetsmarknaden i och med massageexamen. Samma år drabbades hon av näthinneavlossning och trots flera försök med operationer så gick det inte att rädda hennes syn. En omtumlande livsresa väntade därefter. Hon var sjukskriven en längre tid.

6 år senare kände hon att det var dags att damma av sina massagekunskaper. I mars förra året fick hon jobb på Gävle Massagecenter med hjälp av Arbetsförmedlingen.

Ett arbete som fungerar långt över förväntan och som hon trivs bra med.

– I början tog jag ut så kallade elevpriser. Jag ville först se hur jag kunde utvecklas i rollen som massör och skapa kundnätverk. Nu kör jag med ordinarie pris, säger Teresia som nu har många kunder, såväl nya som återkommande, och arbetar halvtid fyra dagar i veckan.

Hon har med sig sin ledarhund, Hilli, som brukar ligga i ena hörnet av behandlingsrummet.

Hur brukar dina kunder reagera på att du har dövblindhet?

– Ganska många kunder vet inte att jag är blind. Ibland blir de förvånade när jag frågar ”Vad kan jag hjälpa dig med?” och de svarar ”Jag har ont här och där” varpå jag säger ”Ursäkta, jag är blind. Kan du istället beskriva med ord eller visa mig var du har ont genom att ta mina händer och peka där du har ont?”, säger Teresia leende och fortsätter:

– Medan andra kunder är nyfikna på hur det är att ha en blind massör.

En annan utmaning är också att kunder inte alltid vet att hon är hörselskadad. Men i behandlingsrummet flyter kommunikationen oftast på bra tack vare teleslinga och hörselförstärkare som finns uppsatta i och nedanför massagebritten.

Vilka fördelar finns det med att du är blind och jobbar som massör?

– Den största fördelen är att jag inte märker att jag har en funktionsnedsättning i mitt arbete. Annars möter jag alltid på hinder ute i samhället, säger hon.

En annan fördel är att eftersom hon inte kan se är hennes känselsinne välutvecklat. Hon är därför extra bra på att hitta känsliga punkter.

Mats Hult, ägare, säger att han fick en bra magkänsla på en gång när han kom i kontakt med Teresia. Därför vågade han hoppas att det skulle komma att gå bra när han tackade ja till att anställa henne. Personkemin är enligt honom viktig eftersom de bara är två personer som jobbar på mottagningen. Med facit i hand kan han säga att han är väldigt glad över att ha Teresia som partner.

– Hon vet vad hon går för och ger inte upp förrän hon hittar problemområden när hon undersöker kroppen steg för steg. Och hon är inte alltid 100% nöjd utan vill ständigt bli bättre. Jag vill påstå att hon är en av Gävles bästa massörer. Hon är lika självklar som massageolja, säger Mats Hult.

Vad vill du säga till andra arbetsgivare som funderar på att anställa personer med funktionsnedsättning?

– Om man som arbetsgivare vill lära sig något nytt om sig själv, så finns det inget bättre sätt än att anställa en person med funktionsnedsättning. Jag har fått ökad förståelse för personer med funktionsnedsättning och fått en del fördomar krossade. Som person har jag blivit öppnare och upplever inte samma osäkerhet när jag möter personer med olika bakgrund, säger Mats Hult.

TEXT & FOTO: NICLAS MARTINSSON

Alexander Neverland och Ali Attar.

Victor Nilsson Lindelöf (till vänster) visar sitt persontecken.

Fotbollsbibelns genombrott i sociala medier

“Hej! Välkommen till Biblia De Futebol!” säger Ali Attar. Bredvid honom sitter Alexander Neverland som snart också börjar presentera sig. Det var den allra första filmen som Biblia De Futebol, “Fotbollsbibeln”, delade i sina sociala medier den fjortonde juni år 2018. Nu har de vuxit sedan dess – DT har fått en pratstund med dem.

Ett år har inte passerat sen starten men Fotbollsbibeln har redan hunnit få över 1 800 gilla-markeringar på Facebook samtidigt som antalet uppladdade videor hela tiden ökar. I videorna gästar bland annat stjärnorna Daniella Chamoun, Pernilla Harder, herrlagets förbundskapten Janne Andersson och inte minst Guldbollens vinnare Victor Nilsson-Lindelöf. Det som stjärnorna har gemensamt i filmerna är att de fått lära sig sina egna persontecken av Fotbollsbibeln.

Fotbollsbibeln är ett ideellt sportprogram på teckenspråk. Målgruppen är fotbollsintresserade och andra som kan och är nyfikna på teckenspråk. Genom deras videor och livesändningar har man möjlighet att ta del av information om fotboll på dövas första språk, vilket ger döva samma förutsättningar som hörande.

– Vi vill också normalisera vårt vackra språk i hörandevärlden, säger Alexander Neverland från Fotbollsbibeln.

Idén att skapa en mediabevakning av fotboll på teckenspråk har diskuterats inom en fotbollsgalen krets i några år men den kläcktes inte förrän när fotbolls-VM i Ryssland nalkades. För det var då Alexander Neverland tillsammans med Ali Attar spontant bestämde sig för att göra VM-vodd. Nabil Tebibel anslöt sig till dem under slutspelet.

– Vi valde namnet Biblia de Futebol med inspiration av namn som Matbibeln och Sportbibeln med mera. Eftersom vi älskar brasiliansk fotboll så döpte vi det namnet på portugisiska, säger Alexander Neverland.

Fotbollsbibeln blev senare ett stort genombrott.

– Man behöver dock inte vara sportintresserad för att följa oss, säger Alexander Neverland och fortsätter:

– Många har hört av sig och berättat att de har börjat följa oss trots att de egentligen inte är sportintresserade.

Förklaringen till det stora genombrottet beror till stor del på hur Fotbollsbibeln hanterar sina sociala medier, vilket snabbt ger dem trogna följare som hela tiden stöttar i deras arbete.

– Det krävs mycket tid samt passion och det handlar om att försöka nå så många människor som möjligt, säger Alexander och lägger till att arbetet bakom kulisserna är tuffare än vad folk tror, men att stödet de fått från publiken ändå gör dem motiverade.

De hoppas att de genom sin verksamhet har inspirerat flera barn och ungdomar att våga starta en egen kanal och att det kommer allt fler kanaler på teckenspråk i sociala medier.

– Alla teckenspråkiga följare skall ha en chans att kunna följa sitt intresse på teckenspråk, säger Alexander och tycker att sociala medier är ett viktigt steg i processen för att normalisera teckenspråket.

En dröm som gänget bakom Fotbollsbibeln har just nu är att starta ett helt eget TV-program på sport. En annan dröm är att ha undertexter på alla sina videor så att personer som inte kan teckenspråk också ska kunna ta del av deras program. Men det är inte så lätt att texta.

– Eftersom det här arbetet är ideellt så handlar det mycket om resurser, som tid och pengar, säger Alexander.

Trots brist på resurser vill de fortsätta med Fotbollsbibeln:

– Vi gör det för att vi älskar det, säger Alexander, som också vill tacka alla andra som på olika sätt bidragit till Fotbollsbibeln.

Fotbollsbibeln finns på Instagram och Facebook med namnet Biblia de Futebol.

TEXT: JONNA DELVERT FOTO: BIBLIA DE FUTEBOL

Här erbjuds utökad arbetslivstolkning

Landets tolkcentraler kan få dela på 15 miljoner kronor per år under tre år fram till 2020 för utökad arbetslivstolkning. Det innebär att om tolkanvändare behöver tolk för att kunna göra sitt jobb så får deras arbetsgivare tolk gratis så länge pengarna räcker. Satsningen förutsätter att tolkcentralerna själva ansöker om pengarna. Därför har DT frågat alla tolkcentraler i Sverige om de ska söka för i år.

BLEKINGE Nej, vi har få yrkesverksamma tolkanvändare och kan oftast tillgodose behoven av arbetslivstolkning själva.

DALARNA Ja, vi ska söka.

GOTLAND Ej svarat trots påminnelser.

GÄVLEBORG Ja.

HALLAND Ja.

JÄMTLAND/HÄRJEDALEN Ja.

JÖNKÖPING Ja.

KALMAR Ej svarat trots påminnelser.

KRONOBERG Inte tagit ställning än.

NORRBOTTEN Nej, vi har inte många tolkanvändare. De får tolk i arbetslivet av oss.

SKÅNE Nej, vi har inte i uppdrag att utföra arbetslivstolkning. Vårt uppdrag är vardagstolkning.

STOCKHOLM Nej, ett av skälen är att pengarna inte räcker. Vår beräkning visar att om vi ska klara utökad arbetslivstolkning så behövs minst 15 miljoner kronor enbart inom Stockholms län.

SÖRMLAND Ja.

UPPSALA Ja.

VÄRMLAND Ej svarat trots påminnelser.

VÄSTERBOTTEN Ja.

VÄSTERNORRLAND Ja.

VÄSTMANLAND Ja.

VÄSTRA GÖTALAND Ja.

ÖREBRO Ja.

ÖSTERGÖTLAND Ja.

SDR om satsningen. SDR har tillsammans med andra förbund kraftigt kritiserat satsningen på utökad arbetslivstolkning som förra regeringen initierat. Förbunden menar att den tillfälliga satsningen är otillräcklig och felriktad, och att det är en kortsiktig lösning. Dessutom är tolktjänsten fortfarande inte likvärdig i hela landet, vilket DT:s rundagenomgång visar. **NICLAS MARTINSSON**

Betalt medlemskapet för 2019?

Nu kan du via vårt nya medlemssystem enkelt förnya och administrera ditt medlemskap eller bli medlem hos SDR/SDUF/SDP.

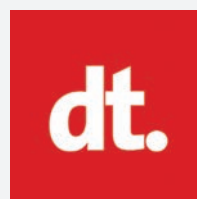
Nyheten i år är att du kan betala med Swish eller Payson (faktura/kortbetalning/direktbetalning via bank). Gå in på medlem.sdr.org och logga in med ditt mobila bankID. Om du inte har mobilt bankID och inte har fått en faktura av oss senast **20 mars**, kontakta oss gärna så postar vi en pappersfaktura till dig.

SDR:s medlemsservice - för alla medlemmar i SDR/SDUF/SDP

E-post: medlem@sdr.org

Bildtelefon: [sdr@ectalk.se](tel:08-737 73 73)

En annan nyhet är att du kan välja att läsa Dövas Tidning som pdf. Tjänsten lanseras i medlemsystemet under våren 2019. Mer information kommer senare.

Höga kusten-bron.

Tre ur styrelsen som sitter längst fram: Anna Sofia Sâthe (röd tröja), Christian Östgård (röd fluga) och bredvid honom Angelika Larsson.

Julbordet på hotellet liknar bron.

DT besöker Härnösands Dövas Förening

Artikelserien Landet runt fortsätter. Den här gången besöker vi Härnösands Dövas Förening och återjulbord på Höga kusten-hotellet med en magnifik utsikt över bron. Den lilla föreningen har fått över tio nya medlemmar på ett år. Hur har de lyckats med det? DT tar reda på det.

Ordförande Christian Östgård berättar att föreningen var som ett sjunkande skepp när han, Angelika Larsson, Anna Sofia Sâthe och Tobias Gustafsson var nyinvalda i styrelsen. De bestämde sig för att vända skeppet.

2017 hade föreningen 67 medlemmar. Innan 2018 tog slut ökade antalet medlemmar till 79. De flesta är i 30–64-årsåldern. Den äldsta är hedersmedlemmen Svea Thim, 101 år.

Förklaringarna till den uppgående trenden är flera:

- Förut hade vi få eller inga aktiviteter. Nu satsar vi på att ha aktiviteter, berättar Anna Sofia Sâthe, vice ordförande och mångårig styrelsemedlem. Hon fick förnyad energi när Christian och Angelika, båda unga, kom till föreningen.

- Christian och Angelika har utvecklat föreningen otroligt mycket sedan de kom.

- Tidigare utgav dövföreningen bara information på svenska. Nu har vi också information på teckenspråk i sociala medier. Vi märker att det har en stor betydelse, berättar Christian.

De aktiviteter som föreningen brukar ordna är till viss del säsonganpassade. Både på sommaren och vintern har de grillning utomhus i Höga kustens vackra södra skärgård. Vidare har de aktiviteter såsom föreläsning, fest, plumpafton, studiebesök och öppet hus med mera.

- Inte så länge sedan lockade ett allmänt möte kanske bara fem deltagare. Nu hade vi senast 16 deltagare och 3 icke-medlemmar, berättar Christian.

Just icke-medlemmar är en grupp som föreningen enligt Angelika aktivt försöker bjuda in. Det kan till exempel vara hörselskadade, äldre döva eller personer som lever isolerade och saknar att kunna uttrycka sig på teckenspråk.

Att föreningen ska upplevas som inbjudande är viktigt, men det

är också viktigt att sätta en gräns för hur ofta en icke-medlem får ta del av föreningens aktiviteter gratis: högst två gånger.

- Vi försöker berätta hur viktigt det är att bli medlem i föreningen och därmed i SDR och visa vilken medlemsnytta det ger att aktiviteterna endast är öppna för medlemmarna, säger Anna Sofia.

I juli lämnar föreningen sin lokal på Nybrogatan och flyttar till Funktionsrätt Västernorrlands lokal Violen, något de ser fram emot då det innebär större möjligheter att ordna aktiviteter där. Konferensrum och sociala ytor finns att låna.

- Det är en ljusare och luftigare lokal där, bättre anpassad för personer med synnedsättning. Dessutom finns t-slinga i lokalen, säger Angelika.

På julbordet möter DT två av medlemmarna.

Viktor Stenmark, 23 år, kommer från Skellefteå. Han blev medlem i höstas.

- Jag kände mig ensam i Skellefteå. Därför bestämde jag mig för att flytta till Härnösand. Jag har kompisar här, säger han.

Den andra är Elinor Jonasson som varit medlem i 44 år.

- Det hade känts konstigt om jag inte var medlem! säger hon leende och fortsätter: Jag tycker att dövföreningen är bra. Det är kul att se att Christian är ung ordförande och har idéer, säger hon.

DT frågar Anna Sofia, Angelika och Christian om föreningens överlevnad är beroende av dem. De nickar. Samtidigt säger Anna-Sofia att styrelsearbetet lyckligtvis inte är betungande:

- Vi tänker likadant och har samma mål. Och så har vi aldrig tråkigt på våra styrelsemöten!

Härnösands Dövas Förening grundades 1941 men försattes i konkurs 2003 p.g.a. obetalda skatter. Den återuppstod i ett annat namn, Härnösands Dövas Teckenspråksförening. Fem år senare kunde föreningen återta sitt ursprungliga namn.

TEXT & FOTO: NICLAS MARTINSSON

Läs tidigare delar i Landet runt-serien på dovastidning.se

Dövrörelsens smultronställen

Planerar du en semestertripp med familj eller vänner? Eller behöver du övernattning vid besök i någon av dessa orter?

Passa på att bo på någon av dessa fritidsanläggningar! De finns från Hässleholm i söder till Alnö, utanför Sundsvall, i norr. Här finns kontaktuppgifter för anläggningarna.

Carlstorp (*Kalmar Läns Dövas Förening*)
Information och bokning
sms 073-835 05 19
e-post: carlstorp62@gmail.com

Gästhem Västervik (*Carlborgsons gård, Västerviks folkhögskola*)
Information och bokning
e-post: info@vastanviksfhs.se
webbplats: www.vastanviksfhs.se

Sjöstranden (*Dövas Förening "Göingen" i Hässleholm*)
Information och bokning
Rolf Johansson, sms 076-025 30 39

Slädaviken (*Medelpads Dövas Förening*)

STÄNGD UNDER 2019 PÅ GRUND AV RENOVERING.

Solhem (*Göteborgs Dövas Förening*)
Information och bokning
tal/sms 076-165 08 28 / e-post: bokning.solhem@gmail.com
webbplats: www.solhembjorko.se

Mer information finns på www.sdr.org/fritidsanlaggning

De stolta systrarna Marta Persson Forsman (fr.v.) och Stina Persson. FOTO: TORBJÖRN IVARSSON/HUDIKSVALLS TIDNING

Systrarna Persson har tagit lastbilskörkort:

– Arbetsgivare skriker efter lastbilschaufförer

Marta Persson Forsman och Stina Persson är döva systrar som tagit lastbilskörkort och arbetar i den mansdominerade branschen. DT träffar dem i Söderhamn och tar reda på hur det kommer sig att de gjort det tillsammans och vad det bästa är med att köra ett tungt fordon.

Stina Persson visste redan för drygt femton år sedan att hon ville bli lastbilschaufför. Men Arbetsförmedlingen sade nej. Anledningen var att det skulle bli för dyrt för myndigheten att ordna med tolk till lastbilförarutbildningen.

– Jag blev besviken för jag visste att det fanns ett stort behov av lastbilschaufförer, berättar hon, som varit arbetslös i perioder och bland annat jobbat i en mataffär.

För två år sedan kom vändpunkten. Hon gick på Iris Hadar i Sundsvall. De i skolan frågade vad hon helst önskade jobba med. Hennes svar var: att bli lastbilsförare. Hon fick därefter göra praktik på ett företag i Uppsala som utförde flistransporter.

Efter praktiken fick hon definitivt mersmak för yrket. Iris Hadar övertalade hennes handläggare på Arbetsförmedlingen att fixa en plats åt henne på förarutbildningen hos Grönlunds yrkesutbildning i Hudiksvall.

Lyckligtvis var Arbetsförmedlingen positiv den här gången.

Marta Persson Forsman hade inte en endaste tanke på att bli lastbilschaufför. När dövkonsulenten frågade om hon kunde tänka

sig att gå utbildningen tillsammans med systemen, sade hon ja.

– Dövkonsulenten menade att det var vinna-vinna. Dels skulle tolkkostnaden bli lägre då vi var två som delade på tolkarna, dels skulle det bli lätt att få jobb efter utbildningen, säger Marta som inte ångrar sitt val. Även hon har varit arbetslös i perioder och jobbat i en matbutik.

Hon och Stina började studera i Hudiksvall i januari förra året. Båda upplevde att utbildningen var tuff. Betydligt högre krav ställs på en lastbilschaufför än på en personbilförare. De skulle lära sig ekonomisk körning, lagar och regler, säkerhet, ergonomi och mycket annat.

– Klassen var väldigt bra. Några killar i klassen hjälpte oss om vi undrade över något, berättar Stina som tog lastbilskörkort C under våren 2018.

C innebär att en förare får köra en lastbil eller personbil utan någon viktgräns. Samma förare får även dra en släpvagn, men då högst 750 kg.

Stina gjorde praktik som sopbilförare i Söderhamn. Det ledde sedan till att hon fick sommarjobb där.

– Jag kände mig varmt välkommen på en gång, säger hon.

Efter sommaren var hon tillbaka i skolan för att ta CE-körkort, som innebär att hon kan dra ett eller flera släp utan viktgräns. Hon lyckades ta CE i slutet av oktober förra året.

Sedan den 1 februari är hon fastanställd på Söderhamn Nära.

Hon är den enda kvinnan på sin arbetsplats som kör sopbil.

– Folk i Söderhamn reagerar ibland på att jag som är både döv och kvinna kör lastbil. Men det är bra att visa att vi döva kvinnor kan, säger Stina och ler.

Hur vet du när bilen har plockat upp sopbehållaren?

– Jag känner genom vibrationer när sopbehållarens säkerhetsspärr går i lås. Då ändras varvtalet på motorn.

Marta, som dyker upp till intervjun senare än Stina, har precis jobbat extra som distributör av paket åt Postnord via en underleverantör i Söderhamn.

– Det har varit rätt lugnt i dag, inte så många paket att dela ut. Innan jul var det galet mycket paket, säger hon som gärna tar extrapass så fort underleverantören behöver henne.

Även på sin arbetsplats är hon den enda kvinnan som kör lastbil.

Hon studerar nu för att ta CE-körkort. Det har varit mer kämpigt för henne än systemen att ta C-körkort och göra YKB-provet (yrkeskompetensbevis – man måste klara provet för att kunna köra godstransporter med tung lastbil).

När hon skulle göra C-provet, kom det ingen teckenspråkstolk. Istället åtog sig provförrättaren att förklara extra ifall det fanns några frågor som hon inte förstod.

– Det kändes roligt att jag klarade provet första gången trots att tolken uteblev, säger Marta.

Samma sak hände när hon skulle göra YKB-provet. Då kom ingen tolk. Hon missade provet. Vid nästa provtillfälle kom det en tolk och då fixade hon provet.

– Det måste ha blivit någon kommunikationsmiss någonstans, som gjorde att tolken inte dök upp, säger hon.

Stina berättar att nivån på språket som används i Trafikverkets prov är betydligt högre än i utbildningsmaterialet.

Vad har ni för tips till döva som funderar på att läsa till lastbilsförare?

– Våga be om hjälp. När vi pluggade i Hudiksvall bad jag om att få pedagogiskt stöd av Iris Hadar. Jag har regelbundet fått hjälp av Thyra Lindström. Hon betyder väldigt mycket för mig, jag har tack vare henne klarat C- och YKB-proven, säger Marta.

– Visa intresse, lägg ner tid på utbildningen och kämpa så mycket du bara kan även om svenskan kanske upplevs som svår. Du kan be om hjälpmedel, själva har vi t.ex. fått filma föreläsningarna med vår surfplatta, säger Stina.

Vad är det bästa med att köra en lastbil?

– Jag känner mig mäktig på vägen då man sitter högt i ett tungt och stort fordon, säger Marta leende och fortsätter: Det är också ett självständigt jobb. Jag får tänka på hur jag ska planera min rutt, hur jag kan köra ekonomiskt och på vilket väglag det är med mera.

– Jag känner mig också mäktig på vägen. Sedan tycker jag att det helt enkelt är roligt att köra, säger Stina.

En annan fördel som de framhåller är att det är en stor brist på lastbilschaufförer och att arbetsgivare därför skriker efter dem. Lönen är också relativt bra.

Marta hoppas få jobb nära där hon och systemen bor när hon väl tagit CE-körkort. De driver tillsammans en hästgård i Norrala utanför Söderhamn och deltar ibland i tävlingar i dressyr och hopp.

Ni vill uppmuntra fler kvinnor att ta lastbilskörkort. Varför?

– Det behövs fler kvinnor i branschen. Och så kör kvinnor bättre och lugnare och sparar mer bränsle än män. Det blir också mindre skador på varor som vi transporterar, säger Marta leende och Stina håller med.

TEXT: NICLAS MARTINSSON

Wilda: ”Jag känner mig hemma i lastbilen”

Det finns ytterligare en döv tjej som har lastbilskörkort: Wilda Lorentzon från Stockholm. Hon har C-körkort sedan juni 2016.

– Tidigare hade jag inte någon tanke om att jag skulle jobba som lastbilsförare. Men när jag var ”privat chaufför” åt en kompis som förlorat sitt körkort, märkte jag hur mycket jag gillade att köra runt. Så jag bestämde mig för att plugga och ta C-körkort. Jag upptäckte fort att det var min grej. Jag känner mig hemma i lastbilen!

Nu studerar hon för att ta CE-körkort på vuxenutbildningen Yrkesplugget i Bromma och är tjänstledig från sin nuvarande arbetsplats, Schenker i norra Stockholm. Hon har tolk, något kommunen Stockholms stad står för.

– Jag är tjänstledig fram till sista april men tror mig bli klar med

utbildningen tidigare än så. Då kan jag komma tillbaka till arbetsplatsen i förtid om jag vill. Jag trivs jättebra på Schenker och har fina kollegor. De har fantastisk attityd, säger hon som vill utvecklas i transportbranschen och också kunna köra en lastbil med släp.

På sin enhet (Schenker har många enheter runt om i Sverige) är hon för närvarande den enda kvinnan som kör lastbil.

Marta och Stina, som Dövas Tidning mötte i Söderhamn, säger att kvinnor är bättre som lastbilsförare än män. Kommentar?

– Det är sant! Vi kör helt enkelt bättre och försiktigare och har mer kontroll. Det behövs fler kvinnor i den här mansdominerade branschen.

Vad har du för dröm när det kommer till ditt yrke?

– Jag drömmer om att köra en timmerbil och även att köra till Norge. Det skulle jag vilja prova på. I Norge finns det många små vägar i den vackra naturen, vilket är utmanande för en lastbilsförare.

Såvitt DT vet, finns det bara ett fåtal döva kvinnor som kör lastbil i Sverige.

TEXT: NICLAS MARTINSSON FOTO: PRIVAT

På Instagram finns en sida som heter Truckerseliten där döva lastbilsförare lägger upp bilder från sin vardag.

Albert står på skidor varje dag

Lektion utomhus dagligen – så ser schemat ut för Albert Boklund under vinterhalvåret. Han studerar till skidlärare i Åre. DT följer honom i backarna en dag.

– Att nöta på tekniken varje dag är superkul men kan vara utmattande också, säger han.

Den här fredagsmorgonen samlas Albert Boklunds klass i en värmestuga i Duved. Klassen delas upp i två grupper. Den ena ska köra race, den andra telemark. Efter lunch byter de med varandra.

Albert som hamnat i racegruppen ställer upp på att bära ett antal käppar. Han tar bygelliften till mellanavstigningen i Hamrebacken, tar sig ner till det avgränsade träningsområdet och hjälper till med att sätta ner käpparna.

En efter en i gruppen övar sedan på att runda käpparna. Läraren inspekterar eleverna vid antingen start- eller mållinjen. I närheten finns alltid Alberts teckenspråkstolk, som också åker skidor och är beredd att tolka så fort läraren ger instruktioner eller feedback.

– Att köra race är annorlunda än att åka som en skidlärare eftersom man tänjer på gränserna och ökar farten samtidigt som man försöker behålla sin kroppsposition, till skillnad från skidlärarens åkning som är mer kontrollerad vad gäller fart, säger Albert som tränar frenetiskt i just den här grenen.

Han ska nämligen tävla i alpin åkning i nästa vinter-Deaflympics. Mästerskapet äger rum i norra Italien i december 2019.

– Det råder en stor avsaknad av vinter-dövSPORT i Sverige. Jag försöker få det till liv igen genom att representera Sverige och förhoppningsvis inspirera unga skidåkare att börja träna alpint.

Du åker skidor i princip varje dag under vinterhalvåret. Hur är det, egentligen?

– Jag älskar skidåkning mer än någonsin eftersom jag åker upp till 8 timmar varje dag och är en bättre skidåkare än vad jag var för

några månader sedan. Men just nu handlar det om ett annat slags glädje än när man åker på en vecka skidsemester per år.

Hur kommer det sig att du går skidlärlinjen i Åre?

– Innan jag kom in på utbildningen, hade jag inte pluggat sedan gymnasiet. Jag visste inte vad jag ville bli eller vad jag skulle studera vidare. Så när jag såg skidlärlinjen tänkte jag att det var ett bra sätt att både få in foten i skolvärlden och att få fördjupa mig i det jag älskade att göra, säger han som i dag är 26 år gammal.

Utbildningen är ettårig, vilket är lagom för honom. Han får prova på hur det är att studera med hörande klasskompisar och med teckenspråkstolk. Eleverna får testa olika discipliner, till exempel snowboard och längdskidor.

En annan anledning till att han vill bli skidlärare:

– Jag vill kunna ge döva barn möjlighet att gå i en skidskola på teckenspråk, något jag själv saknade när jag växte upp. Jag vet hur mycket det betyder att ha lektion på teckenspråk.

Efter lunch är det dags för telemark.

Albert och hans grupp tar den större stolliften upp till Mullfjällsbacken i Duved. Där möter de sin lärare som ger dem en rad utmaningar. En av de svåraste är att eleverna ska testa att flytta över ena skidan till andra sidan (alltså med benen i kors) och sedan åka nerför. Albert och hans klasskompisar kämpar med den här uppgiften. Flera av dem ramlar.

Läraren frågar hur många poäng (mellan 1 och 10 poäng) Albert ger sig själv för hur han har klarat uppgiften:

– En sexa, svarar han då han ramlat fyra gånger (minus 4 poäng).

Tillbaka i värmestugan efter lektionens slut möter DT en av Alberts klasskamrater: Arvid Moänge.

Vad tycker du om att ha Albert som klasskamrat?

– Det är jättekul att han är en del i klassen. Han är jätteligt rolig som person, och ambitiös.

På vilket sätt är han rolig?

– Jag har ett exempel. En gång när en instruktör frågade ”Hör alla mig?” svarade Albert ”nej”.

Albert säger sig ha tur som går i en bra klass. Hälften av de 20 eleverna kan åtminstone teckna alfabetet, sedan finns det två-tre som kan teckna mer. Han har även en hörselskadad klasskompis som kan teckna flytande, men som vid DT:s besök är borta p.g.a. skada.

DT får också en pratstund med en av hans instruktionslärare:

– Det fungerar bra med Albert i klassen. Han är precis som andra elever, säger Bengt Bengtsson.

Albert bor med sin flickvän, Beatrice, i Åre. De stortrivs i byn och uppskattar att ha omedelbar närhet till fjället. Vid den här pressläggningen jobbar han och Beatrice som volontärer under alpina VM i Åre. Annars knäcker de extra på hotell.

Han vill uppmäna andra döva att våga söka till sin drömbildning även om den hålls på en liten ort där få eller inga döva bor. Albert stod som reserv till skidlärlärlinjen. Kort tid före skolstart fick han plats. Han tackade ja direkt och det löste sig med tolk i sista minuten. Hemkommunen Stockholms stad står för tolkkostnaden då det är en vuxenutbildning.

– Mitt liv i Åre handlar inte bara om att utbilda mig till skidinstruktör och njuta av naturen utan även om att riva ner många omedvetna fördomar och barriärer som förekommer i byn. Det räcker med att vara sig själv, våga öppna och bjuda på sig själv. Ha tålamod med okunskapen om döva. Kör inte över hörande utan man måste kunna förklara, lära ut och ha förståelse för deras perspektiv. På så sätt får man respekt från dem och då kan man gå vidare till nästa dörrar att öppna. Det känns som att jag är här med flera syften. Ett av dem är att representera alla döva i Sverige och underlätta livet för dem som kommer hit efter mig. Därför uppmanar jag alla att så fort en dörr till en möjlighet öppnas: ta chansen!

När han är klar med utbildningen, vill han och Beatrice starta gemensamma projekt som att lära döva barn skidåkning då de båda är skidlärare och att ta ut döva på olika äventyr i naturen.

TEXT & FOTO: NICLAS MARTINSSON

Exposé över dövidrotten i Europa

RECENSION

The Deaf Sport Movement in Europe
Urban och Johanna Mesch

Förlag European Deaf Sports Organisation, 2018
288 sidor

Boken *The Deaf Sport Movement in Europe*, med undertiteln *Deaf sport without borders* (direktöversatt: Dövidrottsrörelsen i Europa – dövidrott utan gränser) av det flitiga författarparet Urban och Johanna Mesch ringar in dövidrottens historia i Europa. Titeln i boken avslöjar språket i boken: den är skriven på engelska. Boken ges ut av paraplyorganisationen Europeiska Dövidrottsförbundet (European Deaf Sports Organisation, EDSO) som bildades 1983.

Den europeiska dövidrottens historia går mycket längre tillbaka i tiden än 1983, för inom idrottsrörelsen var döva med från allra första början. I boken står det att läsa att i Glasgow stiftades Glasgow Deaf Athletics Football år 1871. På så sätt kan man konstatera att fotbollsfebern nådde döva över hela Storbritannien, samtidigt som hörande.

Det internationella dövidrottsförbundets grundare (bildat 1924); fransmannen och till vardags, bilmekanikern Eugène Rubens-Alcais (1884-1963) var själv en passionerad cyklist och bildade en cykelklubb för döva hemma i Paris 1899. Man anar att det finns mycket mer att berätta om dessa pionjärer genom åren.

Men man går snabbt vidare till de sju intervjuer som författarna gjort med de som på olika sätt varit bärande profiler för EDSO. En av dem är svenske Lennart Edwall som bland annat suttit som ordförande i styrelsen. Jag hade nog föredragit mer om idrottarnas historia men förstår avgränsningen. Boken handlar trots allt om bokens utgivare: EDSO och dess historia. Annars hade det blivit en helt annan bok, eller en för tjock bok...

Boken är ett viktigt samlat dövhistoriskt dokument över europeisk dövidrott. Det är en noggrann sammanställning över den levande dövidrottsrörelsen i Europa: över 200 EM har nämligen genomförts sedan 1954.

TOMAS LAGERGREN

Här är ditt 2019

Här bjuder DT på ett urval döv- och teckenspråksrelaterade händelser under året. Bland annat väntar **Se mitt sound**, **WFD:s världskongress i Paris** och **Dövas dag på Gotland**. Mycket nöje!

TV

DT uppger vilket bolag det är som sänder och när. Så gott som alla program finns att se i respektive bolags playtjänst en viss period från och med den dag som programmet sänds för första gången. För aktuella sändningstider, kolla tv-tablåerna.

Hela året: teckenspråkstolkade tv-program och Nyhetstecken

Kanal 5, SVT, TV4 och UR visar ett urval teckenspråkstolkade tv-program i sina playtjänster. Nyhetstecken sänds varje vardag av SVT och Lilla Aktuellt Teckenspråk av UR under vår- och höstterminerna.

17 februari: Anders.se

Tredje säsongen av Anders.se visas av UR.

2 mars: Frukost nu!

3 En programledare och två livliga barn gör olika frukostar tillsammans. SVT.

19 mars: Vad hände sen?

Säsong 2 med profiler som försvunnit från radarn. SVT.

7 april: Nya perspektiv

En ny säsong av Nya Perspektiv som belyser olika ämnen. SVT.

23 april: Se mitt sound

2 Marko Vuoriheimo är artisten som tagit världen med storm under namnet Signmark. Han siktar på att delta i melodifestivalen och letar producenter och musiker att jobba med. SVT.

Vecka 24: Önskedjur

Alla barn tycker om djur, söta hundvalpar, små kattungar, spindlar... men hur tar man hand om sina djur? SVT.

Vecka 33: Språk*

En programserie som bygger på ett dataspel och som tar upp olika delar av teckenspråket. SVT.

Vecka 35: Porträtten*

Äldre döva och teckenspråkiga ger sin bild av dövhistorien i Sverige från dåtid fram till nutid. Visas hos SVT.

Vecka 35: Bästa rosa

Ett ekonomiprogram för och med barn. Frågor som hur man lånar pengar och hur långt veckopengen räcker ställs i programmet. SVT.

Vecka 39: BFF

En programserie om att vara BFF (Best Friends Forever). SVT.

1

FOTO: MICHAEL ODELBRATT/SVT

2

FOTO: ALEXANDER WINTER/SVT

3

Vecka 40: Vloggarna

Andra säsongen av Vloggarna, den här gången med fyra män. Visas hos SVT, troligen med start vecka 40.

Vecka 43: Historiska platser*

Historiskt intresserad reporter, Patrick Forss, berättar och dramatiserar om olika personer och kungar som levde för mycket länge sedan. SVT.

Vecka 44: Stor och Liten*

En väldigt lång reporter och en betydligt mindre knatterporter undersöker fördelarna med att vara "Stor och Liten". SVT.

Vecka 45: Pinnen*

I programmet utforskar man naturen och leker med teckenspråket. Man bygger också saker med hjälp av pinnar. SVT.

Vecka 45: Min egen väg

Simon växte upp som kille. Nu kallar hon sig Chanelle och har precis börjat sin långa könskorrigeringsprocess. SVT.

Vecka 48: Värsta listan

I Värsta Listan 3 vill SVT, om de lyckas med det, bjuda in deltagare från nordiska länder till olika utmaningar.

Syssna*

Syssna betyder lyssna med synen och är en programserie från UR om mod, passion, kamp och framtidshopp. Oklar sändningstid.

Dövas historia genom tiderna*

Ett program från UR om dövas historia. Inte fastspikat när det sänds.

*arbetsnamn

KULTUR

1

10 mars: Hem

Ett samtida drama inspirerat av vittnesmål från döva människor på flykt av Riksteaterns Tyst Teater. Premiär den 10 mars med turné i Sverige och Norden fram till maj.

23 mars: Dövfilmfestival i Skåne

Det här blir den femte skånska Dövfilmfestivalen. Korta och långa filmer visas i Malmö. En skolvisning erbjuds också den 27 mars.

Hösten: Peter Pan

Riksteaterns Tyst Teater gör en nytolkning av det klassiska familjeäventyret, Peter Pan. Föreställning handlar om pojken som vägrar bli stor. På turné under hösten.

22-23 november: Dövfilmfestival i Stockholm

Stockholms Dövas Förenings arrangemang, Dövfilmfestival, går av stapeln för 20:e året i rad. Ett jubileum väntar. Som vanligt visas filmer från när och fjärran.

ÖVRIGT

14 maj: Teckenspråkets dag

I år är det 38 år sedan det svenska teckenspråket blev erkänt av riksdagen som dövas första språk. Högtiden firas på flera platser i landet.

12-16 juni: Järvaveckan

Järvaveckan i Spånga utanför Stockholm börjar alltmer bli ett alternativ till Almedalsveckan. En rad organisationer ställer ut, däribland SDR.

4-7 juli: Clin d'Oeil

Kulturfestivalen Clin d'Oeil i Reims utanför Paris lockar tusentals besökare och bjuder på ett stort internationellt utbud.

23-27 juli: WFD:s världskongress

Nästa World Federation of the Deaf-kongress äger rum i den franska huvudstaden, Paris. Tusentals deltagare från hela världen väntas komma. Dövas Tidning kommer att finnas på plats.

Mitten av augusti: Deafblind Challenge

Torbjörn Svensson antar en ny tuff utmaning. Det är att han cyklar från Tresriksröset till Smygehuk. Syftet är att visa att med rätt stöd och verktyg är ingenting omöjligt och att upplysa om dövblindas situation.

20-22 september: Dövas dag på Gotland

Årets tema är Tillbaka till framtiden. Tanken är att både titta bakåt och framåt i tiden, och se vad vi kan lära oss av historien.

Det svenska golf-landslaget.

FOTO: SVENSKA DÖVIDROTTSFÖRBUNDET

SPORT

16-17 mars: SM i innebandy

Platsen är Stockholm.

27-28 april: SM i bowling, individuell

Mästerskapet äger rum i Mora.

6-9 augusti: Golf Open EM

Europeiska mästerskapet i skånska Barsebäck.

23-25 augusti: SM i fotboll

IK Surd står värd för mästerskapet i Göteborg.

December: Nattcupen

Den populära innebandy-turneringen går av stapeln i Örebro.

12-21 december: Winter Deaflympics

I Valtellina-Valchiavenna, Italien.

Med reservation för eventuella fel och ändringar.

Kvinnojour på teckenspråk saknas ännu i Sverige

Rättigheter. Det är ett ord som man kan stoppa in i många olika områden och ställen i samhället, men även ha tillhörande ord framför. Exempelvis; mänskliga rättigheter, sociala rättigheter, språkliga rättigheter. Ja, listan kan göras hur lång som helst.

Frågan är vad man prioriterar: individens rättigheter eller gruppens rättigheter.

I detta nummer tas det upp olika saker men jag tycker att de har en gemensam nämnare: det är just rättigheter. Alltså rätt till vård, rätt till delaktighet via tolkning (läs mer på sid. 6) och rätt till arbetsmarknad på lika villkor (läs mer om Vi ska med-projektet på sid. 8). Här tänker jag lyfta ett annat område som också skall betraktas som en rättighet enligt mig. I juni 2018 blev jag till min överraskning invald i SDR:s styrelse. Jag har ett antal hjärtefrågor, bland annat tolktjänst och psykisk ohälsa, framför allt hos barn och kvinnor. Barn och kvinnor är två av de största grupperna som dagligen utsätts för psykisk ohälsa av olika orsaker.

Hjälp och stöd är viktigt, framför allt vid till exempel våld i nära relationer som många idag är rädda för att prata om. Det är dags att bryta det tabu! Hjälp och stöd finns ganska utbrett i samhället, men inte direkt på teckenspråk. SDUF har påbörjat ett väldigt viktigt projekt – BOUJT – Barn Och UngdomsJour på Teckenspråk som utvecklat en webbsida där barn och ungdomar kan få stöd och hjälp via antingen textchatt eller videochatt.

Sedan jag blev invald i SDR:s styrelse har jag redan hunnit med att medverka vid två stora europeiska evenemang, det ena var EUD:s generalförsamling och det andra var ett stort kvinnoforum som anordnats via EUD.

Kvinnoforumet samlade kvinnor från 18 europeiska länder för att diskutera kvinnors situation i Europa och hur man skulle kunna förbättra det. Ett av diskussionsområdena var just psykisk ohälsa. Det visar sig att Spanien och England har väl utvecklade åtaganden kring kvinnor som utsätts för våld i nära relationer. I England finns

det en kvinnojour för döva och hörselskadade. Precis som BOUJT så bedrivs den på webben. Jag kom till insikt att denna möjlighet inte finns för döva kvinnor i Sverige. Det borde finnas! Det finns hundratals kvinnojourer runt om i Sverige, men inte en enda på teckenspråk! Det är 2019. Det borde åtminstone finnas en. Men det gör det inte. Återigen kommer vi in på det här med rättigheter. Är det inte en rättighet att få hjälp på sitt eget språk, undrar du kanske? Jo, det kan så vara – det finns dövteam och psykiatriska mottagningar för döva och hörselskadade på flera orter i Sverige. Men de har begränsade möjligheter att hjälpa då de inte finns utanför kontorstid, dvs ingen jourverksamhet. Norra Sverige har inget av det alls och de döva och hörselskadade som bor där hänvisas till en sjukvård som ofta inte har vare sig dövkompetens eller teckenspråkskompetens. Patienter hänvisas till att bli beroende av tolk. Det är inte alltid en optimal situation.

Min ambition med mitt uppdrag i SDR är att försöka förändra det underdimensionerade stödet till vuxna döva och hörselskadade kvinnor, lära mig av mina kvinnliga kollegor ute i Europa och hur de gör för att hjälpa andra kvinnor i utsatta situationer. Kan vi använda oss av deras kunskaper/erfarenheter här i Sverige? Finns det intresse att utveckla en liknande verksamhet för kvinnor som SDUF och BOUJT nu håller på att utveckla genom sitt projekt? Gensvaret som BOUJT fått har varit stort, har jag förstått, och behovet är därmed efterfrågat. Finns det samma efterfrågan samt behov hos vuxna döva och hörselskadade kvinnor i vårt avlånga land? Det är värt att ta reda på, tycker jag. Ingen ska behöva stå där ensam i sin psykiska ohälsa!

EMELIE FROST, STYRELSELEDAMOT

PÅ GÅNG I SDR

15-16/2 DNR:s styrelsemöte i Reykjavik
20/2 Historiska museet
21/2 Forum för levande historia
8-10/3 EUD:s styrelsemöte
13/3 PS-funk dialogforum SVT, UR och SR

15-16/3 Förbundsstyrelsemöte
25-26/5 Förbundsmöte, Karlskrona
12-16/6 SDR med på Järvaveckan
20-22/7 WFD:s generalförsamling
23-27/7 WFD:s kongress, Paris

Kontakta oss
Rissneleden 138, 6 tr.
174 57 Sundbyberg
Tel vx: 08-442 14 61

Box 300, 793 27 Leksand
Tel vx: 0247-140 65

sdr@sdr.org
www.sdr.org
Bildtelefon: sdr@ectalk.se

Förbundsordförande
asa.henningsson@sdr.org
073-508 69 30 (sms)

Kommunikationsansvarig
jenny.ek@sdr.org
076-315 06 55 (sms)

Försäljning
shop@sdr.org
Tel vx: 0247-140 65

Bli medlem
medlem@sdr.org

Stöd oss
SDR bg: 900-0241

Västanviks folkhögskola
info@vastanviksfhs.se
www.vastanviksfhs.se

Mia Modig ny Lika Unika-ordförande

● Federationen Lika Unika där SDR är medlem hade den 23 januari ett extra årsmöte, där Mia Modig (som nominerats av SDR) enhälligt valdes till ny ordförande. Mia Modig kommer närmast från SDUF:s arbetsmarknadsprojekt Vi ska med där hon var projektledare. En ny valberedning valdes också på plats och består nu av Johanna Björck från SDR och Henrika Majer Lorentzson från FSDB. Ytterligare en förändring är att federationens kansli har förstärkts med en ny administratör och kassaförvaltare, Guidai de Mello. Guidai kommer närmast från My Right där hon har arbetat med både administration och ekonomi. Förutom det är hon även utbildad teckenspråkstolk.

Mattias Hellöre avgår som ledamot

● Vår förbundskassör tillika styrelseledamot Mattias Hellöre har avgått från sitt uppdrag i förtid av personliga skäl. Mattias menar att han behöver avsätta tid till andra prioriterade saker. Styrelsen respekterar Mattias beslut och vill samtidigt rikta ett stort tack till honom för hans insatser i förbundsstyrelsen under de sex år han har suttit i förbundsstyrelsen. Vi önskar stort lycka till i framtiden! Ola Lundström tillträder som förbundskassör och ingår därmed i AU. Information om eventuellt fyllnadsval av ledamot kommer senare.

Isabella Hagnell slutar på SDR

● Vår vikarierande generalsekreterare Isabella Hagnell har fått en ny tjänst och kommer därför att sluta på SDR den första mars. Vi vill tacka för hennes insatser och önska henne lycka till på hennes nya tjänst! Vi återkommer när vi har mer information.

SDR åker till WFD i Paris

● I sommar är det dags för WFD:s kongress igen. World Federation for the Deaf har kongress vart fjärde år och i år är det den 18:e kongressen sedan den allra första kongressen år 1951. I år hålls kongressen i Paris mellan 23 och 27 juli. Kongressens tema är *Sign language rights for all* vilket översätts till ungefär *Rätt till teckenspråk för alla*. Ett skäl till årets tema är att FN-organet UNESCO har utnämnt 2019 som det internationella året för ordfolkens språk och WFD menar att i det temat är det viktigt att trycka på att alla teckenspråk i världen bör ges samma status som talade språk.

I anslutning till kongressen hålls traditionsenligt WFD:s generalförsamling. SDR kommer att representeras på plats av Åsa Henningsson och Ola Lundström. WFD:s nuvarande ordförande Colin Allen har sedan tidigare meddelat att han inte ställer upp för omval. Kongressens webbplats: wfdcongress2019.org

Åsa Henningsson, förbundsordförande och Isabella Hagnell, generalsekreterare tillsammans med Acko Ankarberg Johansson (KD) och Pia Steensland (KD) från riksdagens socialutskott.

SDR i riksdagen om tolkfrågan

● SDR har uppvaktat ledamöter i riksdagens socialutskott för att få socialutskottet att föreslå riksdagen att bifalla Vänsterpartiets motion om en ny statlig utredning där tolkanvändarnas perspektiv står i centrum. Parallellt med detta har SDR initierat ett arbete med en skuggutredning om tolktjänst tillsammans med andra intresseorganisationer. Tanken med denna utredning är att hitta hållbara och realistiska vägar framåt för tolktjänsten samt dess finansiering, som sedan kan användas i påverkansarbetet. Utredningsförfattare blir Kave Noori.

Det nya medlemssystemet igång!

● SDR har tillsammans med SDUF och SDP sedan årsskiftet ett nytt gemensamt medlemssystem, medlem.sdr.org, som innebär att det blir enklare för er medlemmar och föreningar att administrera medlemsuppgifter. Vi har som många andra aktörer valt mobilt BankID som legitimation för säker inloggning och hantering av personuppgifter.

Dessutom känner mobilt BankID av din ålder och föreslår medlemsformer som passar ditt/ert medlemskap vid förnyelse av medlemskap. Mer information om dövföreningar i Sverige, medlemsformer och medlemsförmåner kan du hitta på sdr.org. Vi är glada att dessutom kunna erbjuda smidiga betal sätt med Swish och Payson. Medlemmar som inte har mobilt BankID får faktura hemskickad. Har ni inte fått faktura senast **20 mars**, kontakta SDR:s medlemsservice.

• **Vad var övergången mellan det gamla och nya medlemssystemet för något egentligen?** Bekräftelse av medlemsuppgifter från 2018, d.v.s. från det gamla medlemssystemet till det nya och för att synkronisera med mobilt BankID. Dessutom kräver mobilt BankID ett fullständigt personnummer (12 siffror) som saknas i det gamla medlemssystemet. Därför hade vi en övergång med en tillfällig unik kod.

• **Jag missade övergången – hur gör jag?** Då är du välkommen som ny medlem. Logga in i medlemssystemet med ditt mobila BankID och registrera dig som ny medlem. Har du inget mobilt BankID, välkommen att kontakta SDR:s medlemsservice.

På sdr.org finns det fler frågor och svar om medlemssystemet. Titta gärna där om du har frågor eller funderingar. Vi strävar hela tiden efter att bli bättre och om ni har några synpunkter eller har stött på några problem när ni använt medlemssystemet får ni gärna meddela oss på SDR:s medlemsservice. Era åsikter är viktiga för oss!

Vi räknar med att från och med 2020 ska det nya medlemssystemet vara klart. E-post: medlem@sdr.org, Bildtelefon: [sdr@ectalk.se](tel:0870088888)

Leila, Fannie och Nora på väg till Liseberg med ÖDU.

ÖDU på kickoff med SDUF på DUKIS i Stockholm för inspiration och umgänge.

Vägen till föreningslivet

Ett nytt år och en ny chans till att fylla år 2019 med inspiration och motivation!

Jag har haft en tanke och funderat på den ganska länge nu. Engagemanget hos unga att delta i föreningslivet känns lite vagt just nu tycker jag. Jag undrar om det känns otäckt att delta? Känns det väldigt stort?

Jag kan tala om att det inte är så! Jag ska berätta om min resa in i föreningslivet. Jag gick på Manillaskolan år 2002 till 2013. Där fanns det en möjlighet att vara med i deras kamrattstödsgroup eller elevråd. Jag valde att gå med i elevrådet när jag gick i klass 6. Där hade jag förebilder i form av de äldre som styrde upp grejer och höll i möten. En dag blev jag själv äldre och kunde ta mer plats och leda elevrådet. Där och då kände jag att jag hade fått lite mer skinn på näsan och kunde våga mer.

Ären gick och jag flyttade till Örebro och började på Risbergskas gymnasiet, som också hade elevråd. Jag gick med i deras elevråd och lärde mig ännu mer av gruppen. Elevrådet var lite större i gymnasiet, man fick samarbeta med de andra gymnasieskolorna som fanns i Örebro plus att det fanns en chans att involvera oss i Riksgymnasiet för döva och hörselskadade (RGD/H) mer i hörandes aktiviteter. Tre lärorika år och mitt engagemang bara växte med tiden.

När jag slutade gymnasiet och inte längre var aktiv via skolan

så kollade jag lite runt och såg att Örebro Dövas Ungdomsklubb (ÖDU) behövde en styrelsemedlem och då räckte jag upp min hand och blev invald. Jag har nu varit ledamot, kassör och ordförande i ÖDU vilket gett mig ännu mer skinn på näsan.

Idag sitter jag med i SDUF-styrelsen. Det känns så otroligt roligt att se utvecklingen av mig själv från klass 6 till idag. Jag tror att du kan göra likadant. Att börja från början. Att börja från början betyder inte att du måste vara ett litet barn för det utan du kan göra det senare i livet. Gå med i din lokala ungdomsklubb och börja där som ledamot.

Du vet att det finns så många fördelar med att vara aktiv i föreningslivet. En av dem är att det nämligen går hem hos de flesta arbetsgivare om du skriver på CV:t att du har varit aktiv inom föreningslivet. En till fördel är självklart alla sociala sammanhang i föreningslivet. Det är så sjukt roligt! Det är inte alltid tråkigt som man kanske föreställer sig. Vi sitter ju inte i Sveriges riksdag. Det är ungdomar vi har fokus på och vi är roliga, eller hur?

FANNIE BORGMAN, STYRELSELEDAMOT

VAD HÄNDER I SDUF?

28/2 Skolturné med skolbesök i Mogård fhs, Örebro
4/3 UF Viljans årsmöte, Vänersborg
4/3 Deadline - anmälan, ungdomsklubbkonferens 5-7/4
5/3 ÖDU:s årsmöte, Örebro
13/3 Deadline - lägeranmälan/jobbansökan som lägerledare
15/3 SDUF:s årsmöte, Stockholm

16-17/3 Lägergruppsmöte, Stockholm
22-24/3 BOUJT:s bemötandebildning för syssnare, Göteborg
13/4 DDU:s årsmöte, Leksand
4-5/4 Förbundsstyrelsemöte i Solhem, Björkö
5-7/4 Ungdomsklubbkonferens i Solhem, Björkö
6/4 Deadline - anmälan, Turkost fokus på styrelsearbete

Kontakta oss
Sveriges Dövas Ungdomsförbund
Rissneleden 138, 6 tr.
174 57 Sundbyberg

kansli@sduf.se
www.sduf.se
Skype: tidsbokning via e-post

Förbundsordförande
Nora Duggan
nora@sduf.se

Twitter: @SDUF1966
Facebook: SDUF - Sveriges Dövas Ungdomsförbund
Instagram: sduf1966

Stöd oss
SDUF bg: 5759-5647
Swish: 123 218 1477

Bli medlem
www.sduf.se

Bli medlem i SDUF!

● Nytt år - dags att förnya ditt medlemskap hos SDUF för 2019! Eller om du inte varit medlem förut? Ansök! Vi har 900 medlemmar mellan 6 och 30 år – kanske kan vi med din hjälp passera den magiska 1000-gränsen?

Som medlem får du massor av medlemsrabatter på våra kurser, läger och aktiviteter runt om i hela Sverige och ute i världen. Du får hem Dövas Tidning, i pappersformat eller i pdf-fil via e-post(en tjänst som lanseras under våren). Du får påverka och styra vad SDUF ska ha för läger eller aktiviteter eller vad SDUF ska jobba med och prioritera framöver.

Du blir medlem i SDUF genom att välja en ungdomsklubb. Vi har sju olika ungdomsklubbar i Sverige. Gå in på medlem.sdr.org för att bli medlem nu på direkten och betala med Swish, faktura eller andra sätt.

Vi ses i något sammanhang under året!

Vad gör du i sommar?

● Känns sommarlovet i sommar långt och planlöst? Inga problem – vi har massor av läger för dig eller ditt barn att anmäla sig till! Bland annat Barnläger i Västankviks folkhögskola, Nordiskt Barnläger i Norge, Spelläger i Spelens Hus i Malmö, världsungdomsläger i Paris eller varför inte ett "Barnläger" för dig mellan 18-30 år på Björkö utanför Göteborg?

Vi har alla datum, detaljerad information och videor om respektive läger på vår hemsida och sociala medier – kolla där! Deadline för anmälan till alla läger: **13 mars 2019**. Kom ihåg att det går att söka ekonomiskt stöd till deltagaravgiften. Vi har en lista på vår hemsida med tips på olika fonder och stiftelser som du kan söka till. Ett läger innebär gamla och nya vänner, att prova på nya saker, få se nya platser och roliga upplevelser. Har du aldrig deltagit i ett läger förut? Ta chansen och prova!

Vägen till framgång på Björkö

● Nästa ungdomsklubbkonferens blir av 5-7 april 2019 med temat "Vägen till framgång". Vi kommer att ha spännande och inspirerande döva ungdomar som berättar om hur de har nått framgång på olika sätt. Det kan vara inom arbetslivet, som att ha lyckats få ett ovanligt jobb, ha bildat ett företag eller om man pluggat vidare på någon spännande utbildning. Eller inom föreningslivet där man som lokal förening eller ungdomsklubb har kämpat och nått seger eller om hur man hanterar en ny livssituation – kanske som nyinflyttad till Sverige eller till ett annat land.

Förutom det spännande temat och roligt umgänge med andra ungdomar från hela Sverige så får du, för första gången eller för femtielfte gången, uppleva mysiga Solhem på Björkö utanför Göteborg där det också står bastu och havsbad på programmet.

Det är gratis att delta! Deadline för anmälan: **4 mars 2019**.

Sommarjobba som lägerledare!

● Vi har läger både i Sverige och utomlands och vi söker alla sorters lägerroller; föreståndare som har huvudansvar för lägret, ledare som jobbar tillsammans med föreståndaren och andra ledare, praktikanter som får följa med och se och lära sig samt gruppleddare för resor utomlands.

Våra krav är att...

- du kan flytande teckenspråk
- du kan internationella tecken (vid utländska läger)
- du är minst 18 år gammal (vi ser gärna lägerledare som passar SDUF:s målgrupp, ca 18-30 år gammal men några år över 30 är helt ok!). Som praktikant kan du vara 16 år och uppåt.
- du är medlem i SDUF (annars ansök om medlemskap på sduf.se)
- du deltar i vår obligatoriska lägerledarutbildning i Örebro 26-28 april
- du tycker att det är roligt att jobba med barn och ungdomar!

Deadline för ansökan till alla läger: **13 mars 2019**. Tveka inte att ansöka!

Turkost fokus på styrelsearbete

● En helgkurs den 16-19 maj på Västankviks folkhögskola där du tillsammans med andra deltagare från hela Sverige och i blandade åldrar från SDUF, SDR och SDI får verktyg i hur du kan jobba mer effektivt med ditt ideella engagemang. Till exempel hur man är ombud på en förbundsstämma eller hur man kan samarbeta med andra som t.ex. skolor, elevråd och ungdomsklubbar. Du lär dig mer vad det innebär att vara ordförande, kassör, sekreterare eller valberedare och hur ett bra styrelsearbete fungerar.

Allt detta sker på 100 % teckenspråk i teckenspråkiga Västankviks folkhögskola i Leksand under en mysig helg där du också får uppleva vacker natur, god mat, bad, bastu och samkväm med nya människor från andra sorters föreningar eller klubbar. Du anmäler dig via din lokala ungdomsklubb eller direkt till SDUF, senast **6 april 2019**.

Vi på SDP finns till för er alla

Hej till alla pensionärer!

Nu har vi sagt farväl till året 2018 och välkomnar det nya året 2019 och här kommer årets första Seniornytt.

Nu har vi äntligen fått en regering som ställer upp för folkets bästa. Vi hoppas på att vårdköer minskas, mindre våld och brott och mer trygghet för oss alla!

Vi inom förbundet satsar på att äldre får bra vård och hoppas på nya äldreboenden inom en snar framtid. Vårt mål är att se till att teckenspråkig personal finns på äldreboenden. Ingen pensionär ska känna sig ensam. Vårt mål är även att försöka få fler kommuner att tillsätta äldrevägledare och väntjänst för behövande pensionärer som fortfarande bor hemma och som behöver hjälp på olika sätt. Ni som har funderingar: kontakta oss! Vi finns till för er alla!

En fråga som står oss nära är hur vi ska tillgodose de dementa pensionärernas behov då de glömmer nuvarande tecken och använder gamla tecken från förr vilka nuvarande

tolkar och teckenspråkig personal ej känner till och kan alltså ej kommunicera med dessa pensionärer vilket ofta skapar frustration. Vi vill gärna komma i kontakt med anhöriga och vänner som känner dessa pensionärer och tillsammans ska vi försöka hitta en lösning på problemet.

I år har vi förbundsstämma som äger rum i Härnösand den 25–27 juni och alla ombuden är varmt välkomna dit. Ni andra är också välkomna att titta på stämman. Programmet kommer att skickas ut till pensionärsföreningar/sektioner inom en snar tid.

Varma 2019-årskramar!

THYRA LINDSTRÖM, VICE ORDFÖRANDE

Nordisk pensionärsträff i Danmark

●SDP har fått inbjudan till Nordiska Dövas Pensionärsträff i Ålborg i Danmark 26–31 augusti. Programmet ser spännande ut. Träffen kostar 5 300 danska kr för dubbelrum och 6.500 danska kr för enkelrum. Sista anmälningssdag är 1 maj. Deltagarantalet är inte begränsat, men du måste ha fyllt 55 år för att få delta. Inbjudan med programmet översatt till svenska har skickats ut till alla SDP:s kontaktpersoner som ska informera medlemmarna. Om du har frågor eller behöver hjälp, kontakta någon i förbundsstyrelsen eller vänd dig till din pensionärs-/dövförening.

SDP har avtal med ABF

●SDP har nu avtal med ABF. Vi kan samarbeta på riks- och lokalnivå. ABF centralt informerar sina lokala kontor om att SDP nu är medlem. Då blir det lättare för SDP:s föreningar/sektioner att komma i kontakt med ABF-kontoren. De kan rapportera sin verksamhet till ABF. De kan då få möjlighet till viss kostnadsersättning för utgifter i samband med aktiviteterna. Bidraget varierar. Det går inte att ange ett belopp. Bidraget kan vara att en förening/sektion får låna lokaler gratis eller till lägre pris. En studiecirkel kan få hjälp med material.

Förbundsnytt från SDP

●Den 11-12 december höll SDP 2018 års sista sammanträde i Örebro. SDP:s ekonomi är ganska god då vi har fått en del fondbidrag. Programmet för stämman är nu klart.

SDP fortsätter kartläggningen av äldreboenden för döva tillsammans med SDR. Undersökningen "Förtur till läkare" är slutförd och resultatet kommer att presenteras på stämman. Andra viktiga frågor för SDP att driva är att öka antalet Äldrevägledare samt Äldres teckenspråk. Hemsidan uppdateras fortlöpande och förhoppningen är att kunna ge aktuell information på teckenspråk. Sidan Seniornytt har från och med nr 6/2018 större text.

Styrelsen arbetar även med att göra en ny informationsbroschyr. Det nya medlemssystemet har öppnat i januari 2019. Styrelsen undersöker förutsättningarna för personer under 65 år att bli medlemmar i SDP. I Danmark har man något som kallas Besöksvänner. Vi hoppas kunna starta en liknande form av Väntjänst inom SDP. SDP har fått möjlighet att delta i två projekt. Det ena handlar om IT-utbildning för äldre och det andra om hur man kommunicerar via biltelefon i krissituationer. Diskussioner pågår med Västanviks folkhögskola om en kurs "Hälsa för äldre". Nästa styrelsemöte blir i Leksand i mars.

Kontakta oss

Sveriges Dövas Pensionärsförbund
www.sdpf.se
Bildtelefon: 0406061029@t-meeting.se

Ordförande

Kerstin Kjellberg
k.kjellberg.mo@gmail.com

Vice ordförande

Thyra Lindström
thyra.lindstrom@gmail.com

Ekonomiansvarig

Ingvar Edwall
perik@bahnhof.se

Ledamot

Johnny Slots
johnny.slotts@gmail.com

Ledamot

Inga-Britt Andersson
ingabrittandersson073@gmail.com

Dubbelt jubileum för Kristinaskolan

Kristinaskolan firade dubbelt jubileum i höstas: dels Dövundervisning i Härnösand 150 år, dels 70 år i de nuvarande lokalerna på Kristinagatan 2. Detta firade vi med en temavecka i ämnet elevens val under vecka 46. Veckan inleddes med besök på gamla dövskolan på Södra vägen där dövundervisningen bedrevs 1896-1948. Lisbeth Wikström, Ulrica Malmheim och Annette Granbacka guidade eleverna i den gamla dövskolans lokaler. Eleverna fick bland annat veta att eleverna på den tiden mestadels fick äta gröt, välling, sill och pannkaka. Åt de inte upp så kunde rektor slå dem i ryggen med en klackring.

Förutom gymnastiklektioner firades även julafton i gymnastiksalen för de elever som hade för långt att åka hem. Eleverna fick välja varsin julkalpp från leksakskatalogen för högst 1 krona. Det var hårda tider på skolan för eleverna på den tiden men jullovet var däremot en fin tid för dem. I sovsalarna sov eleverna i sängar på rad, flickorna för sig och pojkarna för sig. Det fanns pelare i sovsalen. Två pojkar fick för sig att klättra uppför dem. Detta upptäcktes av vårdare och rektor gav en av pojkarna så mycket stryk att rektorns käpp gick av. Det och mycket annat fick eleverna veta under rundvandringen i den gamla skolan.

Temaveckan fortsatte dagen därpå med teater som framfördes av några lärare, om dövundervisningens begynnelse i Härnösand. Det hela började år 1867 med att Kyrkoherde Johan Thelberg förbarmade sig över att de döva barnen ställdes utanför folkskolan. Han skrev en motion till West-Norrlands Läns landsting om att starta en dövskola. Motionen beviljades och drygt 10 000 riksdaler avsattes för att starta en dövskola.

Landstingsstyrelsen skrev till Manillaskolans rektor Ossian Edmund Borg för att be om hjälp att hitta en lämplig lärare och få förslag på utrustning och materiel till undervisningen. Manillaskolan var den första skolan i landet för döva barn, grundad

1809. Borg skickade en nyexaminerad lärare, Oscar Krutmeijer från Manillas lärosäte, en skrivpulp, kateder och skrivtavla som modell för tillverkning i Härnösand, med båt.

Det hela gick förhållandevis fort. Höttermen 1868 startade undervisningen med 6 elever på Bergsgatan. Tio år senare hade elevantalet vuxit så de blev trångboddade och flyttade därför till ett större hus på Norra Kyrkogatan. 1892 var elevantalet uppe i 57 och de blev återigen trångboddade. De beslöt då att bygga en ny större skola på Södra vägen, som blev klar för inflyttning år 1896. Där höll undervisningen till fram till 1948 då lokalerna blev slitna och omoderna. De hade även kommit underfund med att det höga sjukantalet bland eleverna berodde på att de sov i stora sovsalar och därmed smittade varandra. Det skulle bli för dyrt att bygga om sovsalarna till mindre sovrum.

Vi avslutade veckan med en tidsenlig lunch på Sankt Petri Logen, som är nästan jämgammal med dövundervisningen i Härnösand då restaurangen invigdes 1871.

LISBETH WIKSTRÖM, KRISTINASKOLAN

Här är Julkryss-vinnarna

I förra numret hade vi en julkrysstävling. Nu har vi lottat ut tre vinnare:

- Linda Eriksson, Örebro
- Mikael Gustavsson, Norrköping
- Irene Nordin, Vejbystrand

Ni får varsitt ex av SDR:s väggalmanacka 2019 med konstmotiv av Alexei Svetlov.

Grattis, säger vi på Dövas Tidning!

Insändare skickas till redaktionen@dovastidning.se eller postas till: **Dövas Tidning, Rissneleden 138, 6 tr, 174 57 Sundbyberg.** Du får gärna publicera insändare under signatur. Men bifoga alltid namn och adress till redaktionen (som har tystnadsplikt). Vi förbehåller oss rätten att korta och redigera insändare. Korta texter vinner fler läsare!

Arbetet och den gamla Sarah var som siamesiska tvillingar

”Sarah, du kör för hårt. Du måste ta det lugnt. Lyssnar du ens på mig?” har mina nära och kära sagt till mig i flera år. Då svarade jag alltid leende att jag uppskattade deras omtanke och försäkrade att allt var under kontroll. Visst, det är tufft ibland men det går över snart, sade jag också.

Jag älskade mitt jobb och det var inte ovanligt att jag jobbade i högt tempo. Mitt motto var GO ALL IN. Det gällde både jobbet och privatlivet. Jag brann för att kunna bidra till ökad kunskap om dövblindhet, döva och teckenspråk. Allt det här fick mig att känna att jag levde!

Ja, jag lever fortfarande och den här krönikan är svår att skriva. Att lämna ut sig för alla är jobbigt. Dock tror jag på öppenhet och vill berätta om hur det senaste halvåret varit. Jag hoppas att ni tar del av den här berättelsen och tänker lite extra på er själva.

En varm och ljuvlig sommardag förra året var jag i Malmö för att fira min brors födelsedag. Dessutom var det min första semesterdag. Istället för glädje och umgänge blev det droppen för mig. Min värld började gunga rejält – det var som om jag satt i en båt på ett stormigt hav. Men det var inte första gången jag fick en yrsel som höll i sig flera veckor. Jag förstod direkt vad det var och kontaktade läkaren. Då fick jag diagnosen stress- och utmattningssyndrom. Mitt gamla jag skulle för ett år sedan ha asgarvat ihjäl sig och tänkt ”Utmattning? Aldrig!”

Det var känslomässigt jobbigt att genomgå olika faser när jag var hemma. I början var det en period av förnekelse. Jag ville inte acceptera att jag var sjukskriven och kände mig dum som inte tog varningssignalerna på allvar. Jag ältade det varje dag tills jag en dag kände att det faktiskt var ok att inte jobba. Poängen var att jag långsamt skulle bli bättre och det var en utmaning.

Därefter började jag reflektera kring nya strategier och prioriteringar för att kunna leva livet. Jag hade inte kraft till fler strategier eftersom jag redan lever ett liv fullt av strategier med min dövblindhet. Seriöst, ni skulle se min strategibank som är full av användbara taktiker för att min vardag ska fungera. Nu ska jag också tänka om och lägga till strategier som också fungerar för mina utmattningssyndrom. Fan, räcker det inte med att jag redan har dövblindhet?

Under tiden fick jag en identitetskris. Det är ju något som man förknippar med tonåren, inte en 32-årig person. Arbetet och den gamla Sarah var som siamesiska tvillingar. Jag kunde inte riktigt skilja dem åt.

Jag försökte finna mig själv och förstå mig bättre. Innan jag körde in i väggen var jag en social person som tyckte om att göra saker och umgås med folk. Efter händelsen kunde jag inte träffa folk utan att bli helt slut. Man har en bild av hur en utmattad person är. När folk träffade mig blev de lite förvånade över att jag var mig själv och att min personlighet inte hade förändrats. Deras bild av en utmattad person fick sig alltså en törn. Det som däremot förändrats är min ork – jag blir trött fortare. Det är väldigt individuellt hos dem som drabbats av syndromet. Själv blir jag slut väldigt snabbt.

Den person som jag är i dag, är Sarah 2.0. En bättre Sarah? Jag vet att jag inte är ensam om det. Det är en sjukdom som drabbar många i Sverige beroende på hur vi lever i samhället, vilka krav det ställer på oss och vilka krav vi ställer på oss själva. Det är svårt att finna en balans.

I dag arbetar jag 25 % och är fortfarande sjukskriven på 75 %. Den största utmaningen är att göra allt i ett lägre tempo, förlåt i ett normalt tempo! Jobbet går inte under om jag gör det i mitt tempo. Uppgifterna blir gjorda även om det inte går lika snabbt som förr men de blir ändå bättre! Det som jag berättat om är min egen upplevelse och erfarenhet. Det betyder inte att alla som varit i samma situation upplever likadana symptom.

Jag slutar inte leva livet – jag gör det bara ännu bättre än tidigare. Jag är inte helt frisk utan jag kan få återfall om jag glömmer bort mig själv. Jag slutar inte att arbeta med det jag brinner för. Jag tar bara en paus och det är ok! Och så har jag ju också blivit uppdaterad till Sarah 2.0. Det är bra så.

SARAH REMGREN tar en dag i taget och ser fram emot det nya året då Sarah 2.0. ska leva livet! Den här krönikan finns också på teckenspråk på dovastidning.se

Sommarjobb i Leksand – Västansviks folkhögskola

söker teckenspråklärare och barnledare till sommarens kurser v. 30, 31 och 32

Skicka ansökan med CV till: info@vastanviksfhs.se före 15/3

Teckenspråkig studiemiljö i Leksand

Västansviks
folkhögskola

SOMMARJOBBA SOM LÄGERLEDARE

Är du ung, fullt teckenspråkig och vill jobba med döva och hörselskadade barn och ungdomar och ge dem minnen och upplevelser för livet? Då är det dig vi på SDUF söker!

Våra krav på dig som lägerledare är att du:

- kan flytande teckenspråk
- kan internationella tecken (*vid utländska läger*)
- är minst 18 år gammal (*Tips: är du 16 år – sök som praktikant och skaffa erfarenheter!*)
- är medlem i SDUF (*annars kan du ansöka om medlemskap på hemsidan*)
- deltar i vår obligatoriska lägerledarutbildning 26-28 april 2019 i Örebro
- tycker det är roligt att jobba med barn och ungdomar!

Visst låter det som något för dig? Missa inte chansen och ansök senast 13 mars 2019! All information om våra olika läger, datum och hur du ansöker, finns på SDUF:s hemsida www.sduf.se. Klick på "Verksamhet" – "Läger" – "Jobba som ledare".

DEADLINE: 13 mars 2019

Frågor och funderingar? Kontakta oss:

SDUF – Sveriges Dövas Ungdomsförbund

sduf1966

lager@sduf.se

2 0 3 0 1 3 9 2

Ge dig själv nya möjligheter!

**Gratis
prova-på kurs
vecka 11**

Utbildningar för döva/hörselskadade och personer med dövblindhet:

- Allmän kurs med möjlighet till högskolebehörighet
- Allmän kurs med hälsoprofil/friluftsliv
- Allmän kurs, svenska och teckenspråk för nyanlända
- Teckenspråkläro-utbildning
- Svenska för invandrare/Teckenspråk för invandrare, Sfi/Tfi i både Leksand och Stockholm. Skolan är godkänd av Skolinspektionen att utfärda betyg i Sfi.
- Teckenspråkslinje
- Volontärarbete i Nepal
- Tolkutbildning för döva
- Korta kurser utifrån behov och önskemål

Utbildningar till hörande:

- Teckenspråkstolk- och dövblindtolkutbildning
- Teckenspråkslinje
- Korta kurser i teckenspråk

Uppdragsutbildningar/samverkanskurser:

- TUFF-teckenspråksutbildning för föräldrar till döva barn
- Mottagningsenhet för döva/hörselskadade asylsökande på uppdrag av Migrationsverket
- Korta kurser utifrån beställarens önskemål

Varmt välkommen!

Anmälan och information: www.vastanviksfhs.se • Tel: 0247-641 30, 03 • E-post: kurs@vastanviksfhs.se
Bildtel: vastanvik@ectalk.se • [f](#) [i](#) Västansviks folkhögskola

Teckenspråkig studiemiljö i Leksand